

Duchovný život

List k 15. augustu 2014

Drahé sestry!

Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je vždy s nami!

Pri príležitosti sviatku 15. augusta už niekoľko týždňov prichádza do Materského domu množstvo vašich pozdravov. S dojatím som si ich prečítala a teraz vám chcem najskôr poďakovať za modlitby, srdečné prania i za správy, ktoré mi podávate.

Dnes môžeme spievať spolu s Pannou Máriou: „*Boh zhladal na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslavíť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno.*“¹ Vo sviatok Nanebovzatia je Máriine telo premenené v Bohu, čo je predohrou aj našej premeny. Odteraz Panna Mária spolu s Ježišom bdie nad svojimi ľudskými bratmi a sestrami, ktorí ešte kráčajú po tejto zemi. Ona je Útechou zarmútených, Zrkadlom spravodlivosti, Bránou do neba... a jedinou Matkou Spoločnosti.

Útecha zarmútených - súcitne a láskavo hľadí na všetkých ľudí, ktorých postihli prírodné katastrofy, epidémie, násilie a na tých, ktorí sú nútení opustiť svoju krajinu...

¹ Lk 1, 48-49.

Zrkadlo spravodlivosti - háji tých, ktorí sú zbavení svojich práv, ktorí sú prenasledovaní pre svoje náboženstvo alebo etnickú príslušnosť... Dodáva odvalu tým, ktorí necúvajú pred nerovnosťou, ktorí *riešia záležitosti chudobných, ktorí sa angažujú v sociálnej oblasti, aby sa zmenili nespravodlivé štruktúry, ktoré zapríčiňujú chudobu.*²

Brána do neba - ona obvykle otvára svojim deťom cestu modlitby, ona sa tiež ujíma umierajúcich, ktorých vedie za ruku, aby prekročili prah večnosti.

Jediná Matka Spoločnosti - je pre nás vzorom pokornej a disponovanej služobnice. Svätá Lujza v liste adresovanom svätému Vincentovi v marci 1646 takto vyjadruje svoju mariánsku úctu:

*„Pre Vtelenie Božieho Syna a na príhovor Svätej Panny chcem od Boha vyprosovať potrebnú čistotu pre Spoločnosť dcér kresťanskej lásky, aby pevne zotrvala podľa toho, ako sa Bohu páči.“*³

Podobne ako vy, aj ja spolu s radkyňami sledujem dramatické udalosti vysielané v médiách... hrozba Boka Harama v Nigérii a na severe Kamerunu, vírus Ebola vo východnej Afrike, násilie v Líbyi, v Stredoafrickej republike, potom dlhotrvajúce utrpenie sýrskeho ľudu na Blízkom Východe, útoky v pásme Gazy, útek kresťanov z Iraku, a pred očami mám aj nepokoje na Ukrajine a všade inde, hospodársku krízu a smutný osud utečencov... Ako isto viete, tento zoznam by som mohla ešte doplniť a rozviesť. Ale v dnešný sviatok 15. augusta nám Cirkev predstavuje Pannu Máriu ako znamenie nádeje. Táto žena tak krehká a zároveň tak silná, ktorá tiež zažila obdobie poznačené násilím a nerovnosťou, ale ktorá vo svojej viere a dôvere nikdy nezakolísala, je nám bezpečnou oporou. Upríme svoj zrak na ňu a prednesme jej svoje trápenia.

² porov. Konštitúcia 24e.

³ Lujza de Marillac, Duchovné spisy, s. 138.

Panne Márii zverme štyri sestry z provincie Pamplona, ktoré slúžili chudobným v Tripolise (v Líbyi), a ktoré už druhýkrát museli opustiť túto krajinu zmietajúcu sa v chaose. Pre silne narušenú bezpečnosť v meste totiž nemôžu vykonávať svoje zvyčajné služby pri chorých, deťoch vo filipínskej škole a pri mnohých subsaharských utečencoch v Tripolise. Vrátili sa teda do svojich krajín - do Španielska a Filipín, s nádejou na skorý návrat do Líbye.

Pápež František a naši biskupi, ktorí rázne odsudzujú násilie, odmietanie cudzinca a niekedy aj našu vlačnosť, nám pripomínajú našu úlohu hovoriť a konať, silu modlitby a utiekanie sa k Panne Márii.

Veľmi som sa potešila toľkým vynikajúcim ohlasom z provinciálnych zhromaždení. Niektoré sa práve zavřšili, ale väčšina zhromaždení prebehla už pred niekoľkými týždňami. Oslovilo ma, s akou jednoduchosťou sestry vyjadrili túžbu po napredovaní, po odvahe v službách kresťanskej lásky, aby s novým misionárskym elánom odpovedali na dnešné výzvy. Duch Svätý stále pôsobí a som presvedčená, že generálne zhromaždenie bude žať bohatú úrodu plodov vašej práce pre dobro chudobných a Spoločnosti.

Generálna rada znásobí počet svojich zasadnutí, aby pracovala na bezprostrednejšej príprave generálneho zhromaždenia. Viem a vaše listy mi to opäť potvrdili, že vo svojich modlitbách pamätáte na tento úmysel.

Ešte raz vám chcem vyjadriť svoju vďačnosť a uisťujem vás, že pri Panne Márii sa modlím za každú z vás. Prajem vám všetko najlepšie k sviatku Nanebovzatia Panny Márie!

V oddanej sesterskej láske

sestra Evelyne FRANC
dcéra kresťanskej lásky

List z 18. júla 2014

Drahí členovia vinčentskej rodiny!

V mene vinčentskej rodiny a jej zodpovedných za rozličné vetvy vám chcem napísať k sviatku svätého Vincenta de Paul a poinformovať vás o našom rozhodnutí venovať tento rok téme „nová evanjelizácia“. Vo vinčentskej rodine to urobíme tak, že sa zameriame na tri hlavné body, ktoré nám pomôžu zachovať vernosť pri nasledovaní Ježiša Krista, evanjelizátora a služobníka chudobných. Sú nimi:

- *nutnosť osobného a komunitného obrátenia,*
- *nutnosť vyjsť zo seba a počuť volanie chudobných, hlavne tých, ktorí žijú na perifériách našich miest a na okraji dnešnej spoločnosti,*
- *nutnosť evanjelizovať a ponúknuť nový spôsob pastorácie rodín.*

Na dni 5. až 19. októbra pápež František zvolá Synodu biskupov, aby preskúmala „*Pastoračné výzvy rodiny v kontexte evanjelizácie*“. Túto dôležitú tému navrhol Sv. Otec pre dobro Cirkvi, čoho svedectvom bude Synoda.

Svätý pápež Ján Pavol II. na začiatku svojho pontifikátu vyzval k „novej evanjelizácii“, aby podnietil novú horlivosť a nové prostriedky pre stretanie sa s Ježišom, na prehĺbenie nášho vzťahu s Kristom a na vzrast v živote viery. Táto výzva Jána Pavla II. prišla vo chvíli, kedy kresťania, hlavne vo vyspelých krajinách, prežívali akýsi vnútorný nepokoj. Ján Pavol II. videl, že kresťania začali ochabovať v praktizovaní viery, preto vyzval k obráteniu a novej evanjelizácii. Dynamické prostriedky navrhnuté pre obnovu prevzali a podporili aj jeho dvaja nástupcovia - emeritný pápež Benedikt XVI. a pápež František.

Podstatným prvkom tejto novej iniciatívy je nanovo objaviť Ježiša a stretávať sa s ním so srdcom plným lásky, prehĺbiť vzťah k Nemu, a tak sa stále viac stávať jeho učeníkmi. Ide o osobné prehĺbenie sa vo viere v Boha Ježiša Krista, ktorý je plodom Ducha Svätého. Táto láska nás vedie po ceste úcty k Bohu a k obetovaniu sa pre druhých, najmä chudobných. Ako skutočne zaangażovaní kresťania a Ježišovi učeníci sa delíme o radostnú zvesť Božej lásky, ktorú nachádzame vo Svätom písme a vo sviatostiach. Každý pokrstený veriaci katolík sa má usilovať, aby všetci ľudia mohli spoznať Ježiša.

Aby sme to mohli robiť, Cirkev nás vyzýva k obráteniu, k novému spôsobu stretania sa s Bohom, ktorému máme veriť a deliť sa o radostnú zvesť s ostatnými. Ak máme zažiť túto skúsenosť obrátenia a kráčať po novej ceste k stretnutiu sa s Bohom, musíme zanechať vlastné pohodlie a počúvať Pána, ktorý sa nám v hĺbke srdca prihovára. Akým spôsobom môžeme, ako členovia vinčentskej rodiny, odpovedať na túto výzvu k obráteniu a k novej evanjelizácii? Charizma, ktorú sv. Vincent de Paul zdieľal so sv. Lujzou de Marillac a v ktorej podľa vinčentskej tradície pokračoval blahoslavený Frederik Ozanam a mnohí ďalší, spočíva v starostlivosti o chudobných a núdzných. Tým sa ale rozumie aj „starostlivosť o duše“, ktorá tvorí podstatnú súčasť misie.

Vo vinčentskom povolaní nemožno od seba oddeľovať misiu a lásku. Skutky telesného či duchovného milosrdenstva a služba idú vždy ruka v ruku. Usmernenia dané dcéram kresťanskej lásky pre službu chudobným nám hovoria: „ich prvoradou starosťou je umožniť im poznávať Boha, ohlasovať evanjelium a sprítomňovať Božie kráľovstvo“ (Konštitúcie dcér kresťanskej lásky, 10a). Blahoslavený Frederik Ozanam dôrazne hovoril, že materiálna pomoc nie je jediným aspektom služby chudobným v krajine. Prednášateľom pripomínal, že je to skôr ich duchovnosť a kresťanské svedectvo plné prejavov Božej lásky, ktoré pomáhajú mnohým kresťanom vrátiť sa k viere a slúžia k evanjelizácii mnohých nekresťanov. Príznačnou črtou našej

vincentskej spirituality je rozvíjať a prehlbovať náš vzťah s Ježišom a pomáhať iným k stretnutiu sa s Kristom. To je viera v skutkoch.

V každodennom živote na nás čakajú mnohé výzvy. Teraz je teda príhodný čas na ohlasovanie radostnej zvesti o spásе v Ježišovi Kristovi. Aj keď žijeme v prostredí, ktoré je voči náboženstvu často ľahostajné, ľudia ešte majú skutočný smäd po vyšších hodnotách. V Božom ľude je hlad po Bohu, najmä keď túži po novom spôsobe života, ktorý sa líši od noriem v danej ľudskej spoločnosti. Môže sa stať, že si osvojíme spôsob života ľudí v prostredí náboženskej ľahostajnosti a zvykneme si na to, že sa základným otázkam viery a zmyslu života na tomto svete nepríkladá veľká váha.

Uvedomujeme si však, čo sa stane, keď ľudia zabudnú na Boha? Veľmi často je to ukazovateľom skutočnej duchovnej a materiálnej chudoby. Svätý Vincent bol hlboko dotknutý situáciou, v akej sa nachádzali ľudia jeho doby, ktorí žili v biede a nevedomosti a ktorí nevedeli nič o Bohu ani o jeho láske. Preto Vincent dôrazne a presvedčivo prehlásil: „Je teda pravda, že som poslaný nielen preto, aby som miloval Boha, ale aby som sa pričínil, aby ho milovali aj iní“. (SV, konferencia z 30. mája 1659, Coste XII, str. 262)

Ak by sme mali čo len trochu tejto lásky, azda by sme odvrátili zrak a zostali so založenými rukami? Nikdy! Láska nemôže byť nečinná. Láska nás pobáda urobiť, čo môžeme, aby sme priniesli útechu a spásu tým, ktorí trpia. Naše vincentské povolanie spočíva v rozohňovaní srdc iných: robiť to, čo robil sám Boží Syn. Prišiel, aby svetu priniesol oheň a objal ho svojou láskou. Čo by sme si pre seba mohli priať, ak nie to, aby sme horeli láskou ku Kristovi a spaľovali sa touto láskou?

Ako členovia vincentskej rodiny sme povolaní k aktívnej účasti na evanjelizácii preukazujúc láskyplnú službu. Láska je základnou životnou hodnotou a kresťanské spoločenstvo ju má naplno uskutočňovať v dnešnom svete. Nikdy nesmieme oddeľovať ani stavať do protikladu vnútorný vzťah medzi vierou a láskou. Sme Ježišovými učeníkmi, keď šírimo Božiu lásku a keď

sa naplno zapájame do života a misie Cirkvi. Podmanila si nás Kristova láska! V sile tejto lásky sa preto úplne otvárame pre konkrétnu lásku k blížnemu. Tu si môžeme pripomenúť heslo dcér kresťanskej lásky, ktorého slová sú vzaté zo Svätého písma: „Láska ukrižovaného Ježiša nás pobáda“ (porov. 2 Kor 5,14).

Vo viere môžeme spoznať dary, ktoré nám dal náš dobrý a štedrý Boh. Láska ich znásobuje. Skrze vieru vstupujeme do priateľského vzťahu s Pánom. Čnosťou lásky sa toto priateľstvo rozvíja a prechádza do skutkov. Vzťah medzi vierou a láskou sa posilňuje v úzkom spojení medzi nimi. Hľa, čo znamená naplno prežívať evanjelium v živote ľudí. V Encyklike *Lumen fidei* sa o pôsobení viery na svet hovorí toto: „svetlo viery sa dáva do konkrétnych služieb spravodlivosti, práva a pokoja“ (LF 2013, 51). Apoštolská exhortácia *Evangelií gaudium* hovorí o službe lásky ako o základnom princípe poslania Cirkvi, čo odzrkadľuje podstatu toho, kým sme ako Cirkev.

Tak ako je Cirkev zo svojej podstaty misionárska, tak je aj nepochybne spätá s čnosťou lásky, predovšetkým preukazovaním konkrétnych skutkov lásky blížnemu. Keď prijmeme misijnú výzvu preniknutú Kristovou láskou, dokážeme plne chápať ľudí, ktorí žijú v chudobe a slúžiť im. Naše vinčenské srdce teda s radosťou prijíma výzvu uvedenú v dokumente *Evangelií gaudium*, a síce stať sa Božím nástrojom pri oslobodzovaní a pozdvihnutí chudobných, aby sme im pomohli plne sa začleniť do spoločnosti (EG, 2013, 182). Musíme byť preto vnímaví a pozorní na volanie chudobných a ochotne im bežať na pomoc. Robíme to, keď opúšťame vlastné pohodlie a vydáme sa na periférie či okrajové miesta, aby sme sa stretli s ľuďmi, ktorí žijú v chudobe.

Vychádzame zo seba, aby sme sa zapálení Božou láskou poponáhľali k chudobným. V štvrtej kapitole *Evangelií gaudium* nájdeme mnoho myšlienok, ktoré sa zhodujú s našou charizmou. Slová tejto kapitoly akoby opisovali život a skutky svätého Vincenta a svätej Lujzy, i všetkých ostatných svätých a blahoslavených. Uvediem aspoň niečo z obsahu tejto štvrtej kapitoly: chudobní majú u Boha privilegované miesto; chudobní majú

prednostné miesto v Cirkvi; chudobní sú našimi evanjelizátormi. Ak sa vám tieto myšlienky z *Evangelii gaudium* zdajú povedomé, nie je to žiadnym prekvapením.

Nová evanjelizácia je impulzom na spoznanie výkupnej sily, ktorú v Kristovi majú ľudia žijúci v chudobe, ako aj na ich postavenie do centra Cirkvi. Krista objavujeme v chudobných, hájime ich záležitosti, sme ich služobníkmi, počúvame ich a oni nás nabádajú, aby sme meditovali nad tajomnou múdrosťou Boha, ktorý sa nám často zjavuje práve cez ich život.

V kontexte utrpenia a zápasov, ktoré dnes sužujú rodinu, nová evanjelizácia môže dať odpovede na naliehavú potrebu, ako to ukazuje prípravný dokument o pastorácii rodín, vydaný pre tretie mimoriadne generálne zhromaždenie Biskupskej synody. Učenie Cirkvi o manželstve má byť podávané účinným a zrozumiteľným spôsobom, aby sa dotklo srdc mnohých ľudí a pretváralo ich život podľa Božej vôle prejavenej skrze Ježiša Krista. V ďalších cirkevných dokumentoch sa pastoračné potreby rodiny uvádzajú ako hlavná dimenzia evanjelizácie. Je to výzva obnoviť naše chápanie sviatosti manželstva a kresťanského povolania manželských párov a upevniť rodinu pre dobro Cirkvi a celej spoločnosti. Ako členovia vincentskej rodiny by sme sa mali pýtať, čo môžeme urobiť pre evanjelizáciu rodín, ktorým slúžime a s ktorými sme v kontakte.

Hovorím tu o rodinách, ktoré stretávame v našich farnostiach, školách, v sociálnych a mnohých ďalších službách, v ktorých ako vincentská rodina spolupracujeme, aby sme slúžili osobám, ktoré žijú v chudobe. Rodina nepochybne predstavuje obrovské misijné pole. Mnohé rodiny, ktorým dnes slúžime, potrebujú ochranu, pretože prechádzajú mnohými ťažkosťami. Často sú v ohrození, niekedy aj smrti. Ako vincentská rodina môžeme a musíme napredovať v stanovení „Línií činnosti“, ktoré dodávajú elán v pastoračnej práci s rodinami, a hlavne s tými, ktoré žijú v biede.

S celou vincentskou rodinou sa modlime, aby Cirkev skutočne hľadala a prijala také pastoračné spôsoby, ktoré pomôžu rodinám čeliť ich momentálnym životným situáciám vo svetle viery a v sile, ktorá plynie z evanjelia. Slávenie sviatku svätého Vincenta de Paul nech je v tomto roku zamerané na novú evanjelizáciu. Potrebujeme vynaliezavosť pri reagovaní na výzvy, ktoré vyžadujú novú evanjelizáciu, ale aj osobnú a komunitnú konverziu, aby sme dokázali odpovedať na pastoračné potreby rodín, hlavne tých, ktoré žijú na periférii našej spoločnosti.

Váš brat vo svätom Vincentovi,

G. Gregory GAY, CM
generálny predstavený

„Poslané do misie“

Po našej úvahe o „novom misionárskom eláne“ chcem zdôrazniť odlišný smer. List sestry Evelyne z 2. februára 2014 je oslovujúci a z určitých hľadísk - podobne ako apoštolská exhortácia Pápeža Františka - nás trochu prebúdza. Na začiatku oznamuje predmet: *„V tomto roku by som chcela spolu s vami uvažovať nad misionárskym duchom Spoločnosti zhodne so štvrtou témou nášho Dokumentu medzi Zhromaždeniami „Prehĺbiť našu príslušnosť k Spoločnosti a cítiť sa zodpovednými za Spoločnosť budúcnosti“ (porov. K. 59)... Vráťme sa k nej v súvislosti s misionárskym poslaním Cirkvi, ktorým ju poveril Ježiš Kristus i s misionárskou tradíciou našej Spoločnosti“ (s. 2).*

Sila predstavenia témy sa opiera o apoštolskú exhortáciu pápeža Františka, *Evangelii gaudium* a o učenie našich Zakladateľov: Spoločnosť je misionárska.

Keď niektorá sestra mení apoštolát alebo komunitu, hovoríme, že je „poslaná do misie“ a nielenže „prešla do inej komunity“. Je značný rozdiel medzi týmito výrazmi, ktoré sa dotýkajú povahy našej charizmy, našej služby chudobným a účelovosti našich sľubov. Skúmať povahu „misie“ znamená uvažovať o misii nášho povolania.

Pápež František vo svojej apoštolskej exhortácii pripomína naše misionárske povolanie a ako je nasmerované na evanjeliové poslanstvo a Ježišovu osobu: *„Vďaka krstu sa každý člen Božieho ľudu stáva učeníkom misionárom (porov. Mt 28,19). Každý pokrstený, nech už má akúkoľvek úlohu*

v Cirkvi a stojí na ktoromkoľvek stupni poznania svojej viery, je aktívnym protagonistom evanjelizácie;... Každý kresťan je misionárom v tej miere, v akej sa stretol s láskou Boha v Ježišovi Kristovi; nehovorme už, že sme „učenici“ a „misionári“, ale že vždy sme „učenici misionári“. A my na čo ešte čakáme?“ (EG 120).

Pápež František priťahuje našu pozornosť najmä na chudobných. Aký je vincentký!

„Preto túžim po chudobnej Cirkvi pre chudobných. Oni nás môžu veľa naučiť. Okrem účasti na zmysle pre vieru skrze svoje vlastné trápenia poznajú trpiaceho Krista. Je nevyhnutné, aby sme sa ním všetci nechali evanjelizovať. Nová evanjelizácia je pozvaním spoznať spásonosnú silu pôsobiacu v ich životoch a umiestniť ich do centra putovania Cirkvi. Sme povolání, aby sme v nich objavili Krista; aby sme im prepožičali svoj hlas na pomoc v ich problémoch, ale sme povolání aj na to, aby sme boli ich priateľmi; aby sme ich počúvali, chápali a prijímali tajomnú múdrosť, ktorú nám Boh chce dať ich prostredníctvom“ (EG 198).

Misijná spoločnosť si ako tému pre svoje Generálne zhromaždenie 2016 zobrala tiež myšlienku misie a poslania (od slovesa poslať): *„Nechajme sa obnoviť misionárskou vitalitou nášho vincentského povolania“* a v pozadí je veta od proroka Jeremiáša: *„Pôjdeš všade, kde ťa pošlem“* (Jer 1,7).

V prvom rade budme pozorní na spôsob, akým Ježiš posielal svojich učeníkov do misie: *„Potom Pán vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto kam sa sám chystal ísť“* (Lk 10,1; porov Mk 6,7).

Pán posielal učeníkov po dvoch. Mohli by sme namietat', že by sa dostali k väčšiemu počtu ľudí, keby boli posielaní po jednom, ale dôležitosť spoločenstva má prevahu nad touto možnosťou. Keď sú noví učenici po dvaja, môžu sa povzbudzovať, navzájom ovplyvňovať a spoločne modliť.

Aj my sme povolané žiť a slúžiť v komunite, aby sme sa navzájom oslovili, vzájomne si pomáhali žiť vo vernosti a účinnejšie odpovedali na misiu. Keď niektorá ochorie, druhá sa môže o ňu postarať. Keď je jedna šťastná, druhá môže zdieľať jej radosť, keď jedna zablúdi, druhá jej môže pomôcť znova sa vrátiť na jej cestu.

Komunita bola vždy dôležitá pre náš život a charizmu. Konštitúcie to pripomínajú: *„Sestry sa jednoducho a pokorne snažia spoločne nasledovať Pána. Ich snaha po obrátení sa konkretizuje pri pravidelnej komunitnej revízii, službe duchovnej lásky a sesterskom napomenutí, ktoré sa konajú v ovzduší pravdy a lásky“* (K. 32b).

Rozhodli sme sa žiť spoločne, aby sme si boli oporou, stávali sa slobodne tými, kými máme byť a odpovedali službou a milosrdnou láskou najchudobnejším. Vo vízii sv. Lujzy má „vychádzanie“ a „prichádzanie“ svoju dôležitosť.

Skúmajme určité prvky misie, aby sme lepšie pochopili našu súčasnú situáciu. Váhal som, či mám hľadať niektoré rady u sv. Pavla, veľkého misionára prvotnej Cirkvi, ale rozhodol som sa uvažovať nad Ježišovými slovami o misii v Matúšovom evanjeliu.

Ako viete, evanjelista Matúš rozdelil svoje evanjelium na päť veľkých Ježišových narácií – rozpráv - inšpiroval sa možno piatimi knihami Tóry. Druhá reč je o misii: Ježiš hovorí o poslaní učeníkov a o povahe ich poslania do misie.

1. BYŤ POSLANÉ

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im...“ (Mt 10,5) Povahou misionára je byť poslaným. Ježiš sa považoval za nástroj Otca: *„Veru, veru, hovorím vám: Kto prijíma toho, koho ja pošlem, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal“* (Jn 13,20; porov. Mk 9,37; Mt 10,40; Lk 10,16). Podľa Ježiša byť poslaným znamená, že splnil zverenú misiu a delí sa

o túto misiu so svojimi učeníkmi, s tými, ktorých posielal do misie (Mt 10,5; Mk 6,7; Lk 9,2; 10,1). Prijat' misiu si vyžaduje dôverovať tomu, ktorý posielal a veriť posolstvu, ktoré prináša.

„Ale Pán mi riekol: ...pôjdeš všade, kde ťa pošlem, a povieš všetko, čo ti prikážem“ (Jer 1,7).

Viaceré prvky vyzdvihujú myšlienku „byť poslaný“. Prvý z nich je poslušnosť. Sestra súhlasí a nasleduje usmernenia dané tou, ktorá ju posielala do misie. Uznáva autoritu sestry, ktorá ju posielala a svoju zodpovednosť splniť zverenú úlohu. Proroci poznali toto volanie: *„Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril: "Koho mám poslať, kto nám pôjde?" I povedal som: "Hľa, tu som, pošli mňa!" Riekol: "Chod' a povedz tomu ľudu: Čujteže, čujte, no nerozumejte, vid'ťeže, vid'ťe, no nepoznávajte!:" ...“ (Iz 6,8-9).*

Pre poslušnú odpoveď je podstatná disponibilita. Neopúšťame svoju slobodu, ale rozhodujeme sa ísť tam, kde sme poslaní a robiť to, čo sa od nás požaduje. Poslaná sestra nepozná všetky dôvody, nevlastní všetky kúsky puzzle, ale vkladá dôveru do osoby, ktorá ju posielala a jej zveruje úlohu. Je potrebné zdôrazniť potrebu dôvery a otvorenosti, aby sa zaangažovala do spoločnej služby; poslušnosť určuje odpoveď poslanej osoby do misie.

2. OHLASOVAŤ BOŽIE KRÁĽOVSTVO

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: „K pohanom nezabočujte a do samárijských miest nevchádzajte;... Chod'ťe a hlásajte: „Priblížilo sa nebeské kráľovstvo.“ Chorých uzdravujte, mŕtvych krieste; malomocných očisťujte, zlých duchov vyhánajte. Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte...“ (Mt 10,5.7-8).

Máme prinášať posolstvo o Božom kráľovstve, vláde Boha, o uzdravovaní, o živote v ľudskom spoločenstve. To predpokladá, aby misionár prijímal Božiu vôľu, vyhánal démonov všetkých druhov, ako závisť,

násilie, predsudky a pod. Malomocenstvo pýchy, egoizmu, ľahostajnosti musí byť uzdravené, zomierajúci nášho súčasného sveta musia byť privedení k životu, k spravodlivosti a milosrdenstvu.

Uprostred tohto ohlasovania kráľovstva je osoba Ježiša, jeho slová a činy. Jeho láska a milosrdenstvo tvoria jadro posolstva. Náš život má byť ohlasovaním evanjelia. Môžeme si predstaviť, ako sú učeníci posielaní do misie a pokúšajú sa napodobňovať Ježiša, hovoriť o tom, čo s ním prežili, povzbudzovať ku konaniu skutkov lásky a k odpustenie, možno i reprodukovať niektoré z Ježišových znamení, ďalej ako volajú ľudí k obráteniu, vyhánajú zlých duchov a uzdravujú chorých.

Zasvätený život je predobraz nebeského kráľovstva, svedčí o Božej prítomnosti a jeho láske, ktorá nás spája vo vernosti v službe a vyznávaní viery, ohlasuje Božie kráľovstvo tu a teraz. Keď sme poslaní do misie, táto pravda určuje naše posolstvo.

3. UJAŤ SA MISIE, BEZ ZAŤAŽENIA

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: „K pohanom nezabočujte a do samárijských miest nevchádzajte;... Neberte si do opaskov ani zlato ani striebro ani peniaze; ani kapsu na cestu si neberte ani dvoje šiat ani obuv ani palicu, lebo robotník si zaslúži svoj pokrm“ (Mt 10,5.9-10).

Osoba poslaná do misie má odchádzať, ale bez zaťaženia sa všetkým, čo sa zvyčajne odnáša na cestu, peniaze, oblečenie a palicu. Toto zriekanie podčiarkuje ducha chudoby, jeho schopnosť ľahko sa premiestňovať, nutnosť závisieť na osobách, s ktorými žije. Všetko toto má vzťah s povahou našej misie.

Musíme sa stotožniť s chudobnými, ktorým slúžime, žiť jednoduchosť, vyhýbať sa konzumizmu. Aj iné prvky nás môžu zaťažiť: predsudky, hnev... Nemáme ich odnášať so sebou. Tak isto naša ťažkosť prijať

rozhodnutie a naša antipatia ísť do určitých komunit nemajú zaťažiť naše poslanie do misie. Dovoľte mi menovať niektoré reality, ktoré sú skutočnými bremenami:

Keď sestry opúšťajú nejaké dielo, ktoré mali od čias sv. Vincenta a sv. Lujzy, zakusujeme smútok. Ale máme byť smutné? Nemali by sme sa pýtať, či nás nepotrebnú ešte viac chudobní ľudia inde? Naše okolie môže mať odlišné názory, ale my si musíme klásť túto otázku. Okrem toho, musíme si zvyknúť necieť za minulosťou.

Keď sestra slúžila 25 rokov v tej istej službe a je poslaná do misie, aby išla svoje talenty šíriť inde, stáva sa, že ľudia píšú petície predstaveným, aby protestovali proti tejto zmene. Dôležité je, aby sa ľudia neupli na sestru, ale milovali evanjelium a našu charizmu a aby a priblížili k Bohu. Máme zostať disponovanými a mobilnými v poslušnosti.

Keď niektorá sestra opúšťa svoju službu, niekedy sa stáva, že za ňou sa všetko zrúti. Poučila dostatočne osoby a pozvala ich, aby sa ujali svojej zodpovednosti v tejto službe? Sv. Vincent a sv. Lujza vedeli vzbudiť dary a talenty v osobách a spoločenstvách, preto i my sa musíme naučiť odovzdávať zodpovednosť druhým.

Je tiež dôležité vkladať dôveru v Božiu prozreteľnosť a dôverovať osobám, ktoré nás môžu finančne podporovať, aby sme mohli zostať v domoch jednoduchých, nachádzajúcich sa v zóne našej služby.

4. ZÁVISIEŤ OD DOBROTY ĽUDÍ

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im:... „Keď prídete do niektorého mesta alebo dediny, vypytujte sa, kto je vás tam hoden. Tam potom ostaňte, kým nepôjdete ďalej. Keď vojdete do domu, pozdravte ho! Ak ten dom bude toho hoden, nech naň zostúpi váš pokoj; ale ak toho hoden nebude, nech sa váš pokoj vráti k vám“ (Mt 10,5.11-13).

Buďme si istí, že človek ako taký je vo svojej podstate dobrý. Od začiatku stvorenia Boh videl v nás dobro a všetko, čo stvoril, videl, že je to dobré. Musíme byť o tom presvedčení a naučiť sa závisieť od druhých. Táto forma dôvery buduje pevné vzťahy. Musíme vidieť Krista v osobách, ktorým slúžime a v tých, ktorí slúžia spolu s nami. Je to veľmi vincentký postoj.

V našej službe závisíme od dobroty ľudí. Evanjeliová rada, aby sme sa príliš neobťažili vecami, vedie ľudí k tomu, že nás podporujú svojou štedrosťou a participáciou na misii. To je požehnaním pre nich ako i pre nás. S týmito spolupracovníkmi plnými dobroty máme milosť pomáhať druhým a zúčastňovať sa na ich duchovnom a ľudskom raste.

Sv. Vincent nás tiež učil závisieť od dobroty chudobných: *„My žijeme z majetku Ježiša Krista, žijeme z potu týchto chudobných ľudí. Keď ideme do jedálne, mali by sme sa vždy pýtať sami seba: „Zarobil si si na pokrm, ktorý idem jesť?“. Často som na to myslel s pocitom zahanbenia: „Úbožiak, zarobil si si na chlieb, ktorý ideš jesť a ktorý pochádza z práce chudobných?“ Ak si naň nezarábame ako oni, aspoň sa modlime za ich potreby... Chudobní nás živia. Prosme Boha za nich a nech neprejde jediný deň, aby sme ich neobetovali nášmu Spasiteľovi, aby im udelil milosť dobrého úžitku z ich utrpení“* (Sv. Vincent de Paul, 125. rozhovor, Opakovanie z rozjímania z 24. júla 1655, Coste XI., s. 201-202)

Preto jednou zo zodpovedností zasväteného života je pamätať na osoby, ktoré nám pomáhajú, podporujú nás a ktorým slúžime.

Ježiš nás volá aj k jednoduchosti, aby sme boli spokojní s tým, čo máme a s miestom, kde sa nachádzame: *„Keď vás prijali v jednom dome, zostaňte tam až do vášho odchodu“*. Musíme jednoducho uznať dary, ktoré sme dostali a používať ich čo najlepšie, a netúžiť mať ich viac ako tie, ktoré Pán vložil do našich rúk.

Táto dispozícia vstúpiť do domu a žiť v ňom v pokoji pripomína radosť misie. Tento postoj sa nachádza na začiatku exhortácie *Evangelií*

gaudium: „Radosť evanjelia naplňa srdce a celý život tých, ktorí sa stretávajú s Kristom. Tí, ktorí sa ním nechajú zachrániť, sú oslobodení od hriechu a smútku, od vnútorného prázdna a izolácie. S Ježišom Kristom sa stále rodí a znovuzrodzuje radosť. V tejto exhortácii sa chcem obrátiť na kresťanských veriacich, aby som ich pozval do novej etapy evanjelizácie plnej radosti a naznačil cesty napredovania Cirkvi v budúcich rokoch...“

„Pred nami je výzva žiť na vyššom stupni, nie však s menšou intenzitou: „Život sa posilňuje darovaním a oslabuje izoláciou a pohodlnosťou. Naozaj najviac dokážu využiť možnosti života tí, ktorí opustia istý breh a nechajú sa nadchnúť pre poslanie sprostredkovať život druhým.“ Keď Cirkev pozýva na úlohu evanjelizovať, nerobí nič iné než to, že kresťanom ukazuje pravý dynamizmus ich osobnej realizácie: „Tu objavujeme hlboko siahajúci zákon: náš život rastie a dozrieva v takej miere, v akej ho dávame k dispozícii životu druhých. Misia je v konečnom dôsledku práve týmto.“ Preto by sa hlásateľ evanjelia nemal stále tváriť ako na pohrebe. Objavme znovu a posilnime horlivosť, „sladkú a potešiteľnú radosť z evanjelizácie, a to aj vtedy, keď treba siať pomedzi slzy. [...] Nech dnešný svet počuje radostnú zvesť – po ktorej s úzkosťou i nádejou túži – nie od smutných, malomyselných, netrepezlivých alebo bojazlivých hlásateľov evanjelia, ale od takých, ktorých život žiari horlivosťou; od takých, ktorí už sami zakúsili Kristovu radosť“ (EG 1 a 10).

5. BYŤ OPATRNÝMI A JEDNODUCHÝMI

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: ... „Hľa posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice“ (Mt 10,5,16).

Tento verš evanjelia nám ponúka celý zoznam zvierat, a to: ovce, vlkov, holubice. Tieto zvieratá zvlášť sú nám ponúknuté ako vzory v spôsobe ako sa máme zachovať, keď sme poslané do misie: byť opatrnými ako hady a jednoduchými ako holubice. Oboje sú dôležité pre náš spôsob života a služby.

*** Opatrnosť hadov**

Z biblického pohľadu je had zvyčajne spojený s rajskou záhradou a s pokúšaním prvých ľudí: „*No had bol lstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vravel žene: "Naozaj povedal Boh: "Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!?"* (Gn 3,1). Vzhľadom k výsledku zásahu hada nemyslíme, že by opatrnosť, úskok boli nádherné vlastnosti. Ale Boh nás stvoril s dobrým duchom, obdaril nás múdrosťou a slobodou, ktoré nám pomáhajú správne sa rozhodnúť v našom spôsobe života a zužitkovať prijaté dary. Boh nás pozýva aj k pohľadu na problémy sveta, v ktorom žijeme, aby sme hľadali riešenia a prostriedky pre používanie zdrojov, ktoré zlepšia osud ľudskej rodiny. Opatrnosť, ktorá charakterizuje hada, môže byť dobrou radkyňou a vzácnym nástrojom pre našu službu.

*** Jednoduchosť holubíc**

Niekedy sme okúzlení jednoduchosťou detí, dakedy až udivení z toho, ako sa dokážu vyjadriť bez toho, aby sa starali o dôsledky. Jednoduchosť je čnosť, ktorú mal zvlášť rád sv. Vincent – hovoril, „že ju má najradšej“ (Coste I, 284) – a opísal ju, že znamená „hovoriť pravdu“ (Všeobecné pravidlá II,4). Lujza je presvedčivá, keď hovorí o tejto čnosti dcéram kresťanskej lásky.

„... vaša láska a stálosť v povolání ma uisťuje, že vám môžem otvorene povedať, čo mi príde na myseľ a môžem vám dať všetky usmernenia, ktoré si myslím, že som vám povinná dať. Predvídam, že mám tieto usmernenia dať tým sestrám, ktorými, ako si myslím, si Boh chce poslužiť pre zachovanie Spoločnosti v duchu jednoduchosti a pokory Ježiša Krista. Keby som vás dobre nepoznala a nebola si istá, že prijmete a znesiete to, čo vám hovorím, chránila by som sa toho, aby som to povedala“ (Duchovné spisy, s. 664, L. 647 druhý z 30. decembra 1659, „Drahej sestričke Carcireux“).

Hovoriť a konať priamo, bez okolkov a prefíkanosti, bez toho, aby si druhí o nás mysleli niečo viac ako sme, je charakteristickou črtou dcéry

kresťanskej lásky. Táto čnosť ju udržuje v blízkosti Pána. Sestra chápe hodnotu tejto čnosti, keď sa jej niekto prihovára jednoducho.

Sv. Vincent si vážil jednoduchosť rovnako ako opatrnosť: *„Keďže Ježiš Kristus nám zároveň odporúča jednoduchosť holubíc, prikazuje nám používať opatrnosť hada, čo je čnosť, vďaka ktorej hovoríme diskrétno, zdržanlivo“* (Všeobecné pravidlá Misijnej spoločnosti, II, 5)

Spojme Ježišove rady pri našom poslaní do zverenej misie: byť radostné, veriť a hľadať dary, ktoré nám dal Boh, byť uvedomelé v tom, čo si volíme, byť jednoduché v našich potrebách a našich slovách, dôverovať, že Boh nás miluje a byť pripravené závisieť od jeho prítomnosti – aby sme tieto dary mohli využiť pre druhých! Tieto čnosti nám pomáhajú odpovedať Pánovi s pravou a úprimnou zbožnosťou.

6. BYŤ PROROCKÉ A ZÁVISIEŤ OD DUCHA SVÄTÉHO

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: „Chráňte sa ľudí; lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach... Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať. Veď to už nie vy budete hovoriť; ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.... Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený“ (Mt 10,5.17.19-20. 22).

Pracovať na periférii nás núti vyjsť z nášho pohodlia. Ak sme prorokmi a odsudzujeme útlak, nespravodlivosť, nenásytnosť, môžu nás odmietnuť a prenasledovať:

„Dôstojnosť ľudskej osoby a spoločné dobro stoja nad pokojom jednotlivcov, ktorí sa nechcú vzdať svojich privilégií. Keď ide o tieto hodnoty, je potrebný hlas proroka“ (EG 218). Pýtajme sa: Sme prorocké? Neumenšili sme silu Božieho slova? Žijeme kompromis, aby sme nikoho nerušili?

Evanjelium nás vedie k závislosti na Duchu Svätom a dôvere v Boha. „Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať. Veď to už nie vy budete hovoriť; ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.“

Sv. Vincent ako i sv. Lujza hlboko pociťovali potrebu závisieť na Pánovi, čo sa vyjadrovalo ich dôverou v Prozreteľnosť. Často o tom hovorili a pozývali prvé sestry, aby sa nechali ním viesť. To bola podstatná časť ich spirituality. Verili, že Boh vedie Spoločnosť a žiada sa od nej, aby sa podriadila Prozreteľnosti pôsobením Ducha Svätého. Tak často nevedeli, čo majú robiť a kde hľadať pomoc, ale verili, že Boh má svoj plán a skláňali sa pred jeho vôľou. Nevedeli, ako sa veci podaria, ale odovzdávali sa Duchu Svätému! „Kto by si bol len pomyslel, že budú dcéry kresťanskej lásky“... Boh na to myslel za vás“ (Coste IX, s. 113, konferencia zo 14. júna 1643).

Duch Svätý pôsobil a vznikali plody: chudobní boli nasýtení, ošatení, opustené deti boli umiestňované do domov, ranení boli ošetrení, uzdravení, zabudnutí ľudia boli uznaní a valorizovaní. Táto závislosť na Bohu viedla k prehĺbeniu charizmy. „Nechajme sa pretvárať Duchom Svätým, prameňom proroctva a nádeje“, ako to pripomína Dokument medzi Zhromaždeniami.

7. NAPODOBŇOVAŤ JEŽIŠA, KONAŤ AKO ON

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: ... Žiak nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána. Stačí, keď je žiak ako jeho učiteľ a sluha ako jeho pán. Keď pána domu nazvali Belzebulom, o čo skôr jeho domácich?!“ (Mt 10,5.24-25). Ježiš pozýva svojich učeníkov, aby pripodobnili svoje životy k jeho životu. Tak ako ich učil slovami a skutkami, majú robiť to isté. Jeho láskavosť, odpustenie, rozhodnosť, zaangažovanie a spiritualita nás majú viesť. Pri poslednej večeri im umýva nohy a vysvetľuje im, že služobník má byť ako jeho učiteľ.

Môžeme tiež počuť Ježiša, ako nás pozýva žiť čnosti a napodobňovať skutky našich Zakladateľov. Je to pre nás nádherné povzbudenie. Hľadiet na sv. Vincenta a sv. Lujzu, pozorovať, ako oni odpovedali na evanjelium, ako slúžili Bohu a boli misionármi cez ich plány a činy je milosť, ktorou nám ponúkajú veľa rád. Keď si berieme od nich príklad, stávame sa účinnejšími a vernejšími v našej službe.

8. HOVORIŤ ODVÁŽNE A POZNAŤ SVOJU HODNOTU

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: ... Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech. Nebojte sa tých; čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle. Nepredávajú sa dva vrabce za halier? A predsa ani jeden z nich nepadne na zem bez vedomia vášho Otca. Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané. Nebojte sa teda, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov“ (Mt 10,5.27-31).

Počujme dynamizmus tohto učenia! Pripomína nám, že kresťanské poslanstvo nie je pre privilegovaných alebo úspešných v múdrosti alebo v radách. Toto poslanstvo je pre všetkých a musí byť ohlasované všetkým bez ohľadu: *„Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech“ (Mt 10,27).*

Deti chápu podstatu kresťanského poslanstva ako veľkí teológovia. To, čo nám dal Kristus, máme zdieľať vo všetkých životných prostrediach a kultúrach. Evanjelium je určené všetkým a pre spásu všetkých. V tejto sile sme poslaní do misie.

Táto časť evanjelia nám pripomína dôležitosť každej osoby ako Božieho dieťaťa, ktoré má neoceniteľnú hodnotu. *„Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané. Nebojte sa teda, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov.“*

Keď pochopíme, akú úžasnú cenu máme v Božích očiach, viac si uvedomíme dôležitosť každej ľudskej bytosti v Božom pláne. Je to nádherná

pravda. Sme povzbudzovaní, aby sme si vážili seba, naše spolusestry, s ktorými žijeme v komunite a chudobných, ktorým sme povolané slúžiť. Uznať dôležitosť každého človeka nás podnecuje k hlbšej a úctivejšej službe. Pápež Ján Pavol II. povedal: „Keď Boh dáva dar života, tak ho dáva raz navždy“. Každá človek má pred sebou večnosť, preto je dôležité učiť ho, ako má žiť, aby vstúpil navždy do Božieho kráľovstva. To je najkrajší dar, ktorý môžeme venovať druhým; preto nemôžeme nesplniť toto naše poslanie.

9. NOSITEĽKY VÝZIEV A ROZHODNUTÍ

„Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: ... „Nemyslíte si, že som priniesol pokoj na zem: Nie pokoj som priniesol, ale meč... Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho“ (Mt 10,5.34.37-39).

Táto časť Ježišovho učenia je skoro až neúnosná na počúvanie! Už je dosť vojen, násilia a rozdelenia. Nepotrebujeme, aby nám ich aj Ježiš prinášal. Potrebujeme pokoj! Ježiš však hovorí, že prišiel priniesť meč. V tomto kontexte meč je symbolom rozhodnutia a ponúkanej voľby, a to svojou schopnosťou deliť, oddeľovať. Tí, ktorí si zvolili Krista, majú sa rozhodnúť pre neho dôrazne, výhradne a bez ústupkov.

Postarať sa o svoju rodinu zdá sa byť najvznešenejšou a najzákladnejšou úlohou ľudskej lásky, stáva sa mierou každého ľudského vzťahu. Pánovo pozvanie patriť mu výhradne je však silnejšie a všadeprítomné. Žiadne rodinné zväzky, hoci i tie naj dôvernejšie, nemôžu byť silnejšie ako naša oddanosť Pánovi. Sv. Vincent zdieľa tú istú mienku ešte výraznejšími slovami: *„Boh si veľmi praje, aby ste uskutočňovali svoje povolanie, ku ktorému vás povoláva a – povedané slovami jedného veľkého svätca - ak by vám váš otec alebo matka chceli zabrániť odísť za povolaním,*

a ľahli by si na prah, vy ich máte prekročiť“ (Coste IX, s. 27, Konferencia z 2. augusta 1640, „O vernosti vo vstávaní a rozjímaní“).

Keď teda prijímame misiu, rozhodujeme sa konať ju z celého svojho bytia a počas celého svojho života. Toto si volíme dobrovoľne, a keď sme tak spravili, núti nás to, aby sme ju účinne splnili. Sv. Lujza nám ponúka rady:

„Obdivujem vedenie Božej prozreteľnosti vo vás, drahá sestra. Upovedomuje na to, že jeho láska chce, aby ste ho milovali výlučne a úplne nezištne, nemali už nijaký iný záujem, dokonca ani žiadne iné uspokojenie okrem Boha a spokojnosť blížneho“ (Duchovné spisy, s. 479, L.448).

Počujme modlitbu sv. Vincenta: *„Bože môj, celkom sa ti obetujeme. Udeľ nám milosť žiť a zomrieť... v skutočnej chudobe; žiť a zomrieť čisto...; žiť v dokonalom zachovávaní poslušnosti. Bože môj, oddávame sa ti tiež preto, aby sme ctili našich pánov – chudobných, a slúžili im po celý život.“* (Coste IX, 26, Konferencia z 19. júla 1640, „O povolání dkl“).

Z Á V E R

Toto bolo deväť bodov, ktoré vzišli z Ježišovej misionárskej reči. Neprebrali sme celé Ježišovo učenie, ani sme neprinesli vyčerpávajúcu úvahu o každom z prebraných bodov. Môžeme uvažovať o mnohých aspektoch nášho misionárskeho povolania. Evanjelium, Konštitúcie, apoštolská exhortácia pápeža Františka, list sestry Evelyne, téma nášho budúceho generálneho zhromaždenia, všetko toto nás vyzýva, aby sme uvažovali o dôležitosti „byť poslanými“... Ku komu? Kým? Čo budeme robiť?

Ukončíme touto sestry Evelyne: *„Ako dcéry kresťanskej lásky sme neustále posielané do misie počas celého nášho života. Nechajme sa evanjelizovať chudobnými“* (List z 2. februára 2014, s. 13).

P. P. GRIFFIN,
generálny direktor

Prednáška z medzinárodného stretnutia
sestier 25-40 rokov povolania

M

I. V škole Nepoškvrnenej Panny Márie, služobnice a matky

Mária

v Spoločnosti

ÚVOD

Jedny zo siedmich slov Ježiša na kríži tvoria časť jej duchovného testamentu, a to „**Hľa, tvoja matka**“. Sú to nádherné slová, ktoré povedal Ježiš svojmu milovanému učeníkovi, to znamená i celej Cirkvi. Ježiš zveril Cirkev svojej matke a svoju matku Cirkvi a ani jedna ani druhá nebudú existovať bez seba navzájom. Mária teda nie je niekto mimo, ona je v Cirkvi a niet Cirkvi bez Márie. Nepýtajme sa, či by Boh mohol urobiť ináč. Teológia nie je výmyslom nad možnosťami, usiluje sa pochopiť, čo Boh urobil, také, aké to urobil a ako to urobil. Preto potrebujeme Ducha Svätého, aby sme pochopili Máriino tajomstvo.

Svätá Lujza vo svojom duchovnom testamente nám tiež dáva posledné odporúčania: „**Veľmi proste Pannu Máriu, aby bola vašou jedinou Matkou**“. Podobne ako milovaný učeník Ján, i naši Zakladatelia mali k Panne Márii živý vzťah. Sv. Lujza videla na Panne Márii, akou môže byť vydarená dcéra kresťanskej lásky. Prvé sestry učila mať detinský vzťah k Panne Márii (porov. K. 52c, 2. bod), prijať Máriu k sebe a do svojho srdca.

Vieme, že Zakladatelia pri kontemplácii tajomstva Božieho Syna, ktorý sa stal človekom, vyzdvihli 3 osobitné črty Krista, ako *adorátora Otca, služobníka jeho úmyslu lásky a evanjelizátora chudobných*“ (K. 8a). Môžeme tiež povedať, že Zakladatelia spoznali na Panne Márii tie isté črty. V K. 15b sa hovorí: „*Povzbudzovali ich kontemplovať ju ako **Nepoškrvenú, Služobnicu a Božiu Matku***“.

- * Ako Kristus, adorátor Otca, **Nepoškrvená**, úplne otvorená Duchu Svätému je jediné ľudské stvorenie, ktoré je úplne „adorátorkou Otca v pravom slova zmysle“.
- * Ako Kristus, služobník Otcovho úmyslu lásky, **Mária** je jediné ľudské stvorenie, ktoré je úplne „služobníčkou Otcovho úmyslu“, je žena, ktorej vôľa je jedinečne podriadená Božej vôli a jeho úmyslu lásky s ľudstvom.
- * Ako Kristus, evanjelizátor chudobných, **Božia Matka** je tiež Matkou ľudí, nádejou malých, „prvou evanjelizátorkou chudobných“.

V tejto prvej prednáške budeme hovoriť o týchto troch črtách osoby Panny Márie tak, ako ju videli naši Zakladatelia. Preto kontemplujeme Máriu, lebo nás vedie k Ježišovi, ona nám sprostredkúva stretnutie s Ním. V nej a cez ňu môžeme spoznať Božie tajomstvá. Ona je najbližšie k Bohu a teda najbližšie k nám, dáva nám spoznať, čo je dôležité v našom ľudstve a pomáha nám hľadiť na našu budúcnosť.

V druhej časti budeme uvažovať o troch črtách Máriinej osoby vo svetle zjavení z roku 1830. Na záver uvidíme, v čom a ako nám môže Panna Mária pomáhať v našom každodennom živote.

Navrhujem vám pohľad vychádzajúci z mojej viery a presvedčení, ktoré nosím v sebe a vysvetľujem ich podľa mojej skúsenosti. Vy si z toho vyberte, čo vás oslovilo a sa vás týka. Ak to budete považovať za užitočné, môžete si to osvojiť. Dôležité je, aby sme pracovali na svojom vnútri, pretože tajomstvo Panny Márie je tu preto, aby sme živilí náš každodenný život.

PRED VSTUPOM DO TÉMY BY SOM CHCELA OBJASNIŤ 3 BODY

1. Dnes počujeme mnoho otázok o Panne Márii, napr. či je **výnimočným stvorením** v našom ľudstve? Či je **viac ako Cirkev** alebo **je pod Kristom**?

Zvyčajne si predstavujeme **Boha**, vedľa vidíme **Krista**... a Máriu vidíme vedľa neho ako záchranné koleso, ktoré preukazuje službu. Keď sa pokúšame dať jej určité miesto, máme dojem, že Ježiš už nie je pre nás všetkým, pretože časť patrí Márii. Myslíme si, že Márii budeme preukazovať určitú zbožnosť, ktorá by sa mohla stať poverčivou, keby bola prehnaná... a potom cítime akýsi vnútorný nepokoj: „*Môžem si dovoliť byť tak naviazaná na ňu?*“ a po úvahe si povieme: „*Áno, prehánam, musím sa obrátiť na Ježiša a Pannu Máriu nechám bokom*“.

Keď som bola malá, myslela som si, že Ježiš je väčší ako Mária, a tak keď som sa modlila desiatok ruženca, modlila som sa 1x „*Zdravas Mária*“ a 10x „*Otče nás*“, lebo som si myslela, že sa pomýlili, keď mi ho vysvetľovali a pre mňa to bol prejav spravodlivosti dať každému, čo mu patrí, podľa jeho veľkosti. Zaiste, že odvtedy som pochopila, že nejde o dávanie 80 % jednému a 20 % druhému, pretože jeden nevylučuje druhého.

2. Stáva sa tiež, že niektorí ľudia hovoria: „*Ja sa modlím k Duchu Svätému a to mi stačí, nepotrebujem Máriu!*“. Isteže, každý má právo cítiť, čo cíti. Avšak musím sa dívať, čo hovorí Božie slovo a pýtať sa, na čo sa odvolávam v mojom živote: či na moju myšlienku a city alebo na Božie slovo? A keď sú pocity odlišné od Božieho slova, Pán ma pozýva, aby som bola poslušná tomu, čo necítim. Čo sa týka Panny Márie, **Boh si ju vyvolil a Duch Svätý „zasnúbil“**. Nerozhodli sme tak my, ale Boh. A ak zakusujeme niečo iné, máme sa pýtať, aby sme vedeli, kto je prvým v našom živote: Boh alebo my?

3. Boh sa mohol zaobísť bez Panny Márie, ale nechcel. Boh chcel dať matku svojmu Synovi. Nebeský Otec od večnosti videl svojho

Syna ako Syna Máriinho, zapáčilo sa mu spoznať Máriu ako „*matku jeho Syna*“. V udalosti Vtelenia Kristus a Mária sú nerozlučiteľne spojení. V **Máriinom srdci**, v jej **lone**, v jej **vnútri** sa stretli *Boh a človek*, aby tvorili **jedno** v Ježišovi.

Svätý Matúš to vyjadruje veľmi jasne na začiatku svojho evanjelia. Evanjelista spresňuje, že mudrci vstúpili do domu, videli tam „*dieťa a jeho matku*“ (Mt 2,11), ale padli na zem a klaňali sa Dieťaťu a nie Márii, čo je spôsob, ako zdôrazniť, že podstata tajomstva je dieťa Ježiš - Boh, ktorý sa stal človekom. Evanjelista však podčiarkuje, že je tam matka a nespomína Jozefa. Matúš bol Žid a písal pre Židov, čo jasne vyjadruje, že Mária je stvorenie, ale stvorenie úplne spojené s tajomstvom Vtelenia. Toto Božie slovo zjavené Matúšom, dáva nenahraditeľné miesto Márii v tajomstve Vtelenia. Oddeliť Krista od jeho matky by znamenalo oddeliť Ježišovo božstvo od jeho ľudstva.

Druhý vatikánsky koncil navrátil správne miesto Panne Márii v tajomstve Krista a Cirkvi. Mária nie je na periférii kresťanského tajomstva, nie je ani strednou priečkou medzi Ježišom a nami, nachádza sa *uprostred tajomstva Krista a Cirkvi*. Zaiste centrom našej viery je Ježiš, ostatné sa na neho vzťahuje. Ale Mária je *cestou, ktorou Ježiš, Boží Syn, prišiel až k nám*.

Neexistujú teda **dve tajomstvá**, Máriino a vteleného Slova, existuje len **tajomstvo Boha, ktorý nám dáva svojho Syna skrze Máriu**. A Mária sa nachádza na *rozhraní tajomstva spásy*: je tou, ktorá *otvára dvere Bohu*. V osobe Panny Márie Boh našiel „vstupné dvere“ pre jeho vtelenie do nášho ľudstva. A môžeme povedať, že **tri Máriine črty**, ktoré na nej vyzdvihli naši Zakladatelia, sú „vstupnými dverami“ do tajomstva výkupného Vtelenia. Mária bola počatá nepoškvrnená, aby mohla byť poslušnou služobnicou v Otcovom pláne spásy a aby sa cez ňu Boh mohol narodiť ako dieťa ľudí. 8. december je podriadený 25. marcu a on vedie k 25. decembru. Tieto tri črty Panny Márie sú neoddeliteľné a sú navzájom skĺbené.

I. NEPOŠKVRNENÁ

*„Adorátorka Otca“,
celkom zameraná na Boha,
pretože je celkom odpútaná od seba*

ÚVOD

Boh si od stvorenia sveta vyvolil Máriu, aby bola Božou matkou a od prvého okamihu jej počatia ju zahrnul svojou milosťou, aby ju us pôsobil naplniť jej osobitné poslanie.

Nepredstavujme si, že Nepoškrvená Mária nepotrebovala byť spasená. Naopak, je „spasenu“ par excellence. Ponorená do Božieho odpustenia predtým, ako by bola zhrešila, je anticipovane prvým zachráneným stvorením. Je novým stvorením vzatým z prameňa kríža, je prvým plodom Božieho odpustenia, ktoré predchádza jej existenciu, je jeho dokonalým plodom, jedinou osobou, ktorá **je vo vnútri tajomstva Kríža a je ním utváraná**. Nepoškrvené počatie nie je teda výnimka z univerzálnosti spásy. Bez tajomstva kríža je Nepoškrvené počatie nepochopiteľné: *„Kristova krv ju vykúpila, ale ona je jej prameňom“* (Hymnus z čítania zo dňa na 8. decembra).

MILOŠŤ NEPOŠKVRNENEJ

„V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas!, milosti plná, Pán s tebou.“ (Lk 1,26-28).

Na Zvestovanie Pána anjel Gabriel nezdraví Máriu jej bežným menom, ale jej dáva nové meno: **„Milostiplná“**, čo vyjadruje jej identitu v Božom kráľovstve.

1. ČO PREZRÁDZA MENO „MILOSTIPLNÁ“?

a) Toto meno „*Milostiplná*“ odhaľuje v prvom rade, **kto je Boh**.

„Milostiplná“ Mária, ako stvorenie, nás učí, **kým je Boh**. Povedať „milostiplná“ znamená „plná Boha“... teda Boh uznáva, že **zahŕňa** Máriu naplno svojou milosťou.

K tomuto menu „*milostiplná*“ je pripojený ďalší výraz, „Pán s tebou“, čo podčiarkuje identitu Bohu, ktorý je „*bytím s*“. „Byť s“ tvorí súčasť Boha a jeho bytia. Túžba Boha je byť s ľuďmi a zahŕňať ich svojou milosťou. V Knihe prísloví (8. kap., 31. verš) je napísané: „*moja rozkoš (je byť) medzi synmi ľudskými*“. Boh, ktorý je Plnosť, nachádza radosť a záľubu v prebývaní medzi nami, s nami. Lono Preblahoslavenej Panny Márie je tým najvznešenejším príbytkom pre Boha.

Zaiste, toto všetko koná Boh, on dáva všetko, Mária nezaberá miesto Boha, nič mu nepridáva, ale Pán si vyvolil. Nevieme si predstaviť toto Božie tajomstvo, ani ho pochopiť, či precítiť, ale Boh túži prebývať vo vnútri Panny Márie a urobil si u nej svoj príbytok. Musíme si uvedomiť pohľad, aký mal Boh na túto ženu, na Pannu Máriu a meditovať túto Božiu voľbu.

Nepoškrvené počatie nám teda zjavuje, že zo strany Boha všetko je **dar**: Boh sa dáva, dáva sa nezištne, večne. Dokonca i tam, kde je odmietaný, Boh sa neprestáva dávať. Nenechá sa znechutiť odmietnutím svojich stvorení, vtedy sa Boží dar stáva odpustením a toto odpustenie neustále prýšči z Božieho srdca a nenecháva sa ničím zastaviť. Nepoškrvená Mária je jeho prvým ovocím, ktoré predchádzalo jej existenciu. Svedčí, že Božie odpustenie nie je len akoby navrátenie do pôvodného stavu, ale je novým stvorením.

b) Meno „*milostiplná*“ hovorí tiež o tom, **kto je Mária**.

Už sme si povedali, že všetko, čím Mária je, pochádza od Boha. Všetko, čím je Mária je, je z milosti. Ale Boh, ktorý sa dáva, nedáva sa do prázdna, treba **ho prijať**. Zo strany Boha je milosť vždy ponúkaná zadarmo, ale zo strany stvorenia je treba ju prijať. Na Márii všetko je prepojené: „Boh, ktorý sa dáva“ a „stvorenie, ktoré hovorí Bohu áno“. Nepoškvrnená svojím súhlasom je celkom otvorená pre prijatie, je plné prijatie Božieho daru od začiatku až dokonca. Pretože Mária je celkom pripravená prijať Božiu milosť, môžeme povedať o nej, že je skutočne „adorátorkou Otca“.

2. MILOŠŤ NEPOŠKVRNEJ JE DAROVANÁ VŠETKÝM

Keď hľadáme na Nepoškvrnenú Máriu, máme sklon povedať: „Ona mala šťastie! A prečo nie my?“ Prečo bola Mária vyvolená? Pretože Boh to tak chcel, pretože Boh si ju vyvolil, iné vysvetlenie nie je. Keby existovali dôvody, potom by to už nebola Božia voľba, už by to nebola Božia cesta. Veď ani evanjelium nehovorí, že Mária chcela alebo niečo žiadala od Boha. (Je jasné, že predtým, ako bola počatá, nemohla vyvíjať veľké úsilie!). Anjel jej len povedal: „*Našla si milosť u Boha*“, **Mária teda našla Boha bez toho, aby ho o niečo žiadala. Ale ona súhlasila prijať** nezištnosť daru a nechala konať Boha.

My často chceme počúvať Boha za podmienky, že nám poskytne dôvody, všetko chceme mať pod kontrolou. Keby bol povedal všetky dôvody Adamovi a Eve, možno by boli poslúchli, ale boli by poslúchali na dôvody, nie kvôli Bohu. Boh však od nich žiada len jednu podmienku a to, aby mu dôverovali. Nám je ťažké dôverovať, pretože vždy premýšľame a zdôvodňujeme podľa logiky prvotného, dedičného hriechu! Hriech, podozrievanie nás uzatvára do seba samých a obmedzuje našu dôveru.

ALE BOH NÁM NEUSTÁLE PONÚKA SVOJU MILOŠŤ. Nepoškvrnená Mária nie je výnimočná bytosť, naopak **je pravidlom existencie podľa Boha**, je najľudskejším stvorením, ani trochu nie je zameraná na seba. My

sme výnimkou, my nechceme pripustiť Boha a nedovolíme mu, aby prechádzal cez nás.

Aby sme videli, že táto milosť Nepoškrvnenej nie je vyhradená len pre výnimočné osoby, musíme otočiť stránky Lukášovho evanjelia. Evanjelista jasne hovorí, že milosť, ktorú prijala Mária, je pre všetkých, V prvej kapitole Lukášovho evanjelia Panna Mária počuje slová: „*Pán je s tebou*“, a v 19. kapitole sú mimoriadne podmanivé slová:

Lukáš hovorí o vyberačovi daní, Zachejovi. Tento muž bol malej postavy, ale malý aj po morálnej stránke. Nehľadia na neho dobre jeho susedia, je verejným hriešnikom, teda nie je bez škvrny vo svojom počatí ani v jeho odbornosti! Pre Zacheja je Boh veľmi vysoko v oblakoch, veľmi ďaleko, dokonca veľmi vzdialený od jeho daňových papierov. Boha nepripúšťa do svojho každodenného života. Ale Zachej chce počúvať tohto putovného kazateľa, ktorý prechádza jeho mestom Jerichom. Nechce byť v prvých radách, pretože sa obáva, že niekto hodí po ňom kameňom, nechce byť však ani vzadu, pretože by ho nemusel vidieť a počuť. Nachádza teda svoje ideálne miesto, kde ho nikto nebude vidieť: na vetve figovníka. Ale čo sa stalo! Nečakal, že tento kazateľ sa zastaví pod týmto stromom.

Keby mal Zachej pod stromom nie Ježiša ale Jána Krstiteľa, čo by bol asi počul? „*Zachej, zostúp rýchlo, lebo keď nezostúpiš, strom bude štátý a hodený na oheň a ty s ním*“. Ale pod stromom nebol prorok Ján Krstiteľ, ale sám Boží Syn, ktorý chce stretnúť Zacheja. Náš Boh nás však neprišiel poučovať z výšky svojho Božieho súdu, náš Boh je dole, pod stromom a treba sa k nemu skloniť. Zachej spoznáva Boha pri svojich nohách: Boh je tu, nižšie ako on. A čo hovorí Boží Syn tomuto hriešnikovi Zachejovi? Podobné, čo anjel Gabriel odovzdal od Boha najčistejšej Márii: „*Pán s tebou!*“. Ježiš mu hovorí: „**Dnes musím zostať v tvojom dome**“, t. j. „**dnes Pán prichádza k tebe!**“ To je to isté! Boh sa dáva nezištne, nekladie predbežnú podmienku. Čo je osobitne evidentné u Panne Márii, je tiež pravdivé i pre Zacheja.

A aj Zachej odpovedá Bohu kladne. Prijíma Ježišov pohľad a slová a to v ňom spôsobuje, že zakusuje Božie povýšenie, stáva sa láskou, božou láskou, už nekalkuluje: „*Polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne.*“ Tu nejde len o morálne obrátenie, ale aj o obrátenie k láske – Bohu.

II. MÁRIA, SLUŽOBNICA, „*služobnica otcovho úmyslu lásky*“

Ú V O D

Mária je Nepoškvrnená, ale preto si ju nemáme predstavovať ako polobohyňu. Panna Mária je veľmi konkrétna žena našej zeme, netreba ju dávať mimo, ináč by sme jej odňali celú jej rolu. Za to, že je plná milosti od svojho počatia, to ešte neznamená, že je ušetrená od života a viery. „*Nepoškvrnená*“ Mária je tiež „*služobnica Pána*“, tá, ktorá **verí** a usiluje sa konať, čo sa páči nebeskému Otcovi.

MÁRIA, SLUŽOBNICA

Pre to, aby sme mohli kontemplovať Máriu, „*služobnicu Otcovho úmyslu lásky*“, musíme najskôr hľadiť na Máriinu vieru, je potrebné kráčať za ňou po jej ceste poslušnosti až po kríž. Postoj Panny Márie od Zvestovania po Turíce je vzorom viery. Neuveriteľným nie je v prvom rade to, že nosila Božie slovo, ale to, že uverila Božiemu slovu, hoci všetkému nerozumela.

* V ústach Boha je Mária „*milostiplná*“, t. j. žena skutočne ľudská, vôbec nie uzavretá do seba.

* Ale Panna Mária sa prehlasuje za „*služobnicu Pána*“. A v ústach ľudí je Mária „*prvá veriaca*“, *veriaci v pravom slova zmysle*. Toto blahoslavenstvo vyslovuje o nej práve príbuzná Alžbeta: „*blahoslavená, ktorá uverila*“. Doslova to znamená: „*blahoslavená*

veriacou“. Definícia Márie, ako to prehlasuje jej staršia príbuzná, znie byť *veriacou*, úplne patriacou Bohu.

1. MÁRIINA VIERA

Mária od začiatku prežíva svoj život v stave viery. Jej cesta je ako tá naša, teda **cesta viery**. Ján Pavol II. použil výraz „**prvá na ceste /pútnička/ viery**“. Mária je prvá veriacou, nie je ňou len chronologicky, ale zvyčajne, pretože je to jej samotné bytie, je „*služobnicou Pána*“. Ale Mária zájde omnoho ďalej, keď hovorí: „*Nech sa mi stane podľa tvojho slova*“, t. j. „*nech konám podľa jeho slova*“; spresňuje to, čo už žije v srdci: služobnica sa neodovzdáva svojmu pánovi, ale Mária sa Bohu oddá úplne, ide až do konca pravdy svojho bytia, až po dôvod, pre ktorý existuje, úplne zodpovedá milosti. Keď hovorí: „*Nech sa mi stane podľa tvojho slova*“, používa sloveso /stať sa = utvárať/, ktoré Boh hovorí pri stvorení človeka: „*Urobme človeka na náš obraz a podobu*“ (Gn 1,26). Mária sa takto úplne odovzdáva Bohu, čím sa necháva ním utvárať, ním pretvárať.

A tak **byť „veriacou“** pre Pannu Máriu znamená **zaangažovať sa, priľnúť k Božej vôli** dokonalým súhlasom, dokonalým „áno“. Mária nám ukazuje, že viera nie je ani názor (ako keď my hovoríme: Myslím, že zajtra bude pekne), ani intelektuálnym súhlasom, ale je **úkonom sebadarovania**, úplným zaangažovaním seba samého.

Jej cestu vieru môžeme sledovať v evanjeliách. Život Panny Márie neplynul bez ťažkostí. Po Zvestovaní Mária netušila, čo sa stane: že porodí svoje dieťa v maštali, že budú musieť utekať do Egypta, že svojho 12-ročného syna stratí v Jeruzaleme, že ho budú musieť hľadať a nepochopiť jeho reakciu: „*Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?*“; potom čakať niekoľko rokov v Nazarete, kým sa uskutočnia prísľuby anjela Gabriela a napokon stáť po krížom. **Je jasné, že Mária nechápala Božiu vôľu, ale ju prijímala, uvažovala o nej a deň po dni sa nechala utvárať vo viere.** „Áno“ *Pánovej služobnice* nie je

jednodňovým súhlasom, zahŕňa **celoživotnú orientáciu podľa Boha** a už vopred potvrdzuje všetky Ježišove rozhodnutia počnúc Betlehemom až po kríž. Ako prvá učenička kráča za Ježišom až do konca, stále verí i za cenu viery – a ľudsky povedané – jej prináša muky.

2. MÁRIINA KENÓZA

Je potrebné kontemplovať *Pánovu služobnicu* pod krížom. Tu môžeme vidieť prameň a mystiku jej tajomstva. Uprostred úzkosti a strachu pred hrôzou smrti jej syna Mária dáva seba samú. Pod krížom chápeme, čo môže znamenať nové meno „*milostiplná*“, ktoré jej dal anjel Gabriel. Mária je „*milostiplná*“, pretože je „**vyprázdnená zo seba samej**“, „*prázdna od všetkého ostatného*“.

Pod krížom je Mária vyprázdnená od seba samej nielen od toho, čo už obetovala Bohu (jej osobný životný plán, jej povest' atď.), ale aj to, čo jej dal Boh - svojho Syna. Pod krížom je Mária v pravom slova zmysle „*služobnicou Otcovho úmyslu lásky*“.

Aby sme mohli naplno pochopiť túto hĺbku, je potrebné kontemplovať **Ježišovu kenózu**. *Kenóza* je grécky výraz, ktorý znamená „*vyprázdnenie*“, zrieknutie sa seba. Svätý Pavol v Liste Filipanom píše: „*Zmýšľajte tak ako Kristus Ježiš: On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridŕžal sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži*“. Ježiš sa zriekol seba samého, svojej božskej moci, ktorú si mohol nárokovať, ale urobil to, aby sa stal podobný nám, ľuďom.

A **Panna Mária**, podobne ako každý učeník, *má nasledovať ten istý pohyb uponíženia sa*. V tom spočíva celá úloha Márie: **nasledovať Krista v jeho uponížení**. Pod krížom si Mária nevymáhala, aby si všimli obeť matky Mesiáša, nič nevymáhala, prijala Boží dar, a preto sa nechala vyprázdniť – zriekla sa akéhokoľvek nároku na vlastnú

existenciu alebo skôr nechcela sa zmocniť Božieho daru, ale celkom sa odovzdala Bohu pre to, čo jej chcel darovať.

Ján Pavol II. vo svojej encyklike *Redemptoris Mater* (č. 18) komentuje **Máriinu kenózu**. Neváha povedať, že jej kenóza je najsilnejšia, najukrutnejšia, akú kedy niekto prežíval v dejinách ľudstva. Pri Zvestovaní anjel Gabriel povedal Márii o Ježišovi tieto slová: „*On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakobovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca... bude sa volať svätým, bude to Boží Syn*“ (Lk 1,32-33;35b). Ide o mesiášsky prísľub daný naveky Dávidovi a jeho potomstvu (2 Sam 7,1-17), ako to Mária vyjadrila v chválospeve Magnifikat „*Abrahámovi a jeho potomstvu naveky*“ prechádzajúc cez Dávida.

Mária je teraz pod krížom ako – ľudsky povedané – svedok popretia týchto slov. Anjelov prísľub je úplne prevrátený, všetko, čo Mária mohla pochopiť z dňa Zvestovania, sa splnilo do písmena, ale tak čudesne! Áno, Ježiš je pozdvihnutý nad ľudí, je korunovaný, zaodiaty červeným plášťom ako králi, ale treba priznať, že tento červený plášť je predmetom posmechu. Jeho koruna je trňová, jeho žezlom je trstina a jeho trónom je hrôza jeho kríža.

Avšak Ježišova matka „**je tam**“, nič nehovorí, nič nerobí, len je tam. Napriek všetkému zdaniu Mária verí v splnenie Božích prísľubov odovzdaných anjelom pri Zvestovaní; **jej prítomnosť je aktívnou odpoveďou jej viery**.

Medzi Ježišom a Máriou existuje fyzické spojenie, ale je založené na duchovnom spojení, ktoré tvorí medzi Máriou a Ježišom jedinečné „my“ nekonečnej hĺbky. Mária vytvára jednotu so svojím Synom, obaja tvoria jedno pre spásu sveta. Pod krížom *služobnica Pána* hovorí ako na začiatku: „*Nech sa mi stane podľa tvojho slova*“.

„Blahoslavená, ktorá uverila“, toto blahoslavenstvo je zopakované na konci Jánovho evanjelia, keď Ježiš povie Tomášovi: „*Blažení tí, čo nevideli a uverili*“, t. j. „*Blažení veriaci, hoci nevidia*“. Tomáš - učeník váha a pochybuje, má hľadiť na Máriu, veriacu, má sa vpísať pod Máriinu vieru. Prostredníctvom Tomáša – to znamená celá Cirkev sa má vpísať pod Máriinu vieru.

III. MÁRIA, MATKA „*Evanjelizátorka chudobných*“

ÚVOD

Pre Máriu byť Božou Matkou neznamená mať len nejakú funkciu, je to tajomstvo jej života. Jej existencia sa stotožňuje s jej poslaním: Mária je „*Ježišovou matkou*“ preto, lebo je „*služobnicou*“ *dokonale poslušnou na Otcov plán s ľudstvom*. Mária má srdce dokonale disponované, pretože ako osoba je **nepoškvrnená**. Mária je počatá bez poškvrny pre to, aby mohla prijať a odovzdať Boží dar – Božieho Syna. Je celkom otvorená pre samého Boha a môže ho odovzdať svetu; na Márii nachádzame len Boha.

Uvažujme znovu o tomto tajomstve tak, ako nám ho predstavuje evanjelium. Čo sa stalo od chvíle, kedy Mária povedala o sebe, že je „*Pánova služobnica*“? Po tom, ako ju navštívil Boh cez anjela Gabriela, je Mária ihneď vedená vydať sa na cesty ľudí, aby sa podelila o to, čo prijala. Mária sa ponáhľa do judských hôr. Nesie v sebe Boží život a táto prítomnosť v jej srdci ovplyvní celú návštevu.

Vo chvíli, keď Alžbeta začuje Máriin pozdrav, prijíma Boží pokoj, ktorý v nej vyvolá dvojitý blahodarný účinok: jej srdce je naplnené Duchom Svätým a Ján Krstiteľ zaplesá v jej lone: „*Len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone*“ (Lk 1,41). A tak vďaka Máriinmu príchodu prijíma Ducha Svätého, ktorým

mal byť naplnený Ján Krstiteľ, (porov. Lk 1,15). Boh teda skrze Pannu Máriu odovzdáva svojho Ducha Alžbete a dieťaťu pod jej srdcom. Vďaka Máriinej návšteve sa skutočne šíri Duch Svätý. Po dieťati a matke je naplnený Duchom Svätým Zachariáš, ktorý bude prorokovať (porov. Lk 1,64) a napokon i celé ich okolie „*všetci ich susedia*“ (porov. Lk 1, 65) chválili Boha. Panna Mária pri návšteve je **prvým vzorom evanjelizácie, v ktorej hlavným dejateľom je Duch Svätý.**

Prehĺbme teraz evanjelizačný spôsob Panny Márie cez jej osobitné poslanie Matky Božej. Slovo „Matka“ nám je dôverne známe, možno až príliš a môže sa stať, že nezachytíme celé jeho bohatstvo.

PRIPOMIENKA TÝKAJÚCA SA TAJOMSTVA MÁRIINHO BOŽIEHO MATERSTVA

1. Máriino božie materstvo je v prvom rade materstvo tej, ktorá *porodila svetu Božieho Syna, ktorá dala Ježišovi jeho ľudský život.* Je „Matkou Boha“ – Bohorodičkou.
2. Ale tu ide o viac! Božie materstvo Panny Márie sa rozvinulo ***vdaka jej duchovnému materstvu.*** Ježiš na kríži zveruje svojej matke poslanie ***dať „jeho bratom“ boží život.*** „*Ježišova matka*“ sa stáva „matkou učeníkov“. Toto Máriino duchovné materstvo neprestalo časom, pokračuje i dnes.

Každý evanjelista má svoj vlastný spôsob zmienky o Panne Márii. Ján má tiež svoj spôsob. Medzi evanjeliami je blízky vzťah a zvlášť medzi Lukášovým a Jánovým evanjeliom. Ale Ján prehĺbil úvahu ostatných evanjelií; ponúka ***duchovný význam Máriinho materstva.*** Prečo? Pretože pod krížom milovaný učeník počul Ježišove slová: „*Hľa, tvoja matka!*“ A od tej chvíle „*prijal Máriu k sebe*“, t. j. „*do svojho domu*“, ale aj „*do svojho srdca*“. Mária tvorí súčasť Jánovho súkromia. Odvtedy chápeme lepšie, prečo má Mária v jeho evanjeliu veľmi významné miesto.

Navrhujem vám uvažovať o tajomstve Máriinho božieho materstva vo svetle K. 14. V tejto konštitúcii sa píše: „... *Spoločnosť... spája službu so svedectvom, tak ako Pán, ktorý zjavoval Otcovu lásku a svoju misiu...*“ Vo vydaní z r. 1983 boli slová **služba** a **svedectvo** vytlačené hrubým písmom, čo viac vyzdvihovalo dôležitosť týchto slov. Poriadok týchto dvoch slov zdôrazňuje, že služba konaná bez kvalitného svedectva je neúplná. Naopak, keď sú dobre prežívané, „*zjavujú Otcovu lásku*“ (porov. K. 14), odrážajú Božiu tvár.

Sv. Ján vo svojom evanjeliu vyzdvihuje zvlášť spôsob, akým Mária **spája službu a svedectvo**.

„JEŽIŠOVA MATKA“ (MÁRIINA SLUŽBA)

* V evanjeliu sv. Jána je Mária označená len jedným slovom, „*Ježišova matka*“. Mária nie je nazvaná jej občianskym menom, preto sa zdá, že podľa Jána nemá vlastné meno. Prečo?

Ján nám chce povedať, že Mária je **len** „*Ježišovou matkou*“: **len** ňou je, je **len** „*matkou*“, celkom sa vzťahuje na Ježiša, nič nemá vlastné pre seba, existuje len pre to, aby dala život Bohu, je **matkou v pravom slova zmysle**, je *matkou celým svojím bytím*, nielen od chvíle, kedy privádza na svet Dieťa, ale je „*Ježišovou matkou*“ od A po Z.

* Cirkev prehlásila Máriu **za „Bohorodičku“**. Tento titul Božej matky však nevidíme v evanjeliách. Avšak z úst jej príbuznej Alžbety počas návštevy Panny Márie vyšiel výraz „*matka môjho Pána*“ (Lk 1,43). Titul „*Pán*“ patrí Bohu a je pripisovaný Ježišovi po jeho zmŕtvychvstaní. A tak hoci vzývanie *Božia matka, Bohorodička* nie je v Písmach, obsahujú ho a viera Cirkvi ho prijala a jasne formulovala: Mária je úzko spojená so svojím Synom tak, ako On vytvára jednotu so svojím Otcom.

„BOLA TAM JEŽIŠOVA MATKA“ (MÁRIINA PRÍTOMNOSŤ)

Okrem Máriinho materského poslania Ján zdôrazňuje ďalšiu Máriinu vlastnosť. To sa nedefinuje, ale konštatuje, a to jej prítomnosť, jej svedectvo. **„Bola tam... Ježišova matka“**. V Jánovom evanjeliu Mária zasahuje pri dvoch mimoriadne dôležitých udalostiach v Ježišovom verejnom živote:

* **najskôr v Káne:** *„Bola tam i Ježišova matka“*, t. j. **na začiatku prvého Ježišovho znamenia**, ktoré mal vykonať, aby zjavil príchod Božieho kráľovstva. Ján nám predstavuje apoštolát Panny Márie, veď ona umožnila Ježišovi začať konať a zjaviť Božiu slávu.

* **potom pri kríži:** *„Pod krížom stála jeho matka...“*, t. j. **pri dokončení poslania jej Syna**, keď Ježiš mohol povedať: *„Je dokonané“*.

Mária je teda na začiatku Ježišovho verejného pôsobenia a pri jeho dokončení, je na **začiatku** a na **konci**, to znamená, že je do neho zahrnutá. To znamená, že to stačí – hoci Ján o tom nehovorí! Je tam, v celom evanjeliu, sprevádza Ježiša krok za krokom. Zaiste, podobne ako všetko, čo je hlboké, aj prítomnosť sa nedá zmerať ani na hlasitosti, ani na váhe a nemožno ju uzatvoriť do nejakej formuly.

V Jánovom evanjeliu je **Mária „tam“**, kde sa dáva Boh, to znamená, že Máriina prítomnosť je omnoho viac ako obyčajná fyzická prítomnosť, neznamená, že tam len je, či už ako sediaci alebo stojaci.

Aby sme pochopili silu výrazu *„bola tam i Ježišova matka“*, musíme sa vrátiť k menu, ktoré jej dal anjel Gabriel: **„milostiplná“**, t. j. *„zrieknutá všetkého ostatného“*. Milostiplná Mária je v centre, kde sa dáva Boh. **Boh je v nej naplno prítomný**. Mária, *„plná Božej prítomnosti“*, je **tam naplno prítomná**, pretože cez ňu sa **Boh sprítomňuje**. Tam, kde je Mária, sa odovzdáva Božia prítomnosť. Môžeme povedať, že *„prehojnosť milosti v Márii“* sprítomňuje *„Božiu prítomnosť v hojnosti“*.

Keď hovoríme o „prehojnej Božej prítomnosti“, nemýľme si význam!

* **Vieme dobre**, že existujú ľudia, ktorí sú akoby „všadeprítomní“, všade ich vidieť. Iní sa vnucujú svojou prítomnosťou, ďalší zase sa usilujú očariť, pritiahnúť pozornosť na seba... A my, tak často sa usilujeme získať druhých pre seba, buď tým, že ich chceme ovládať, alebo ich pritiahneme na svoju stranu, aby sme nimi mohli manipulovať. Je jasné, že takáto prítomnosť nemá nič spoločné s Božím jednaním.

* **Boh** nás každého nesmierne rešpektuje. Jeho prítomnosť je naplnením, prúdom lásky, Boh dáva všetko, Boh sa úplne dáva, **ale** Boh nechce nič ovládať, vydáva sa napospas našej slobody, ale nikdy sa nevnucuje, nikdy neovláda. Nenúti, nehrozí, neprichádza k nám s dynamitom, aby násilne otvoril naše srdcia. Keď sa však niektoré srdce otvorí, Boh sa mu dáva v prehojnej miere a naplňuje ho svojou milosťou.

* **Máriina** prítomnosť odráža Božiu prítomnosť. „*Ježišova matka*“ je pokorná a taktná, jemná a rešpektujúca. V Káne galilejskej Mária nepriťahuje pozornosť na seba, prejavuje pozornosť na ich potreby. Taká prítomnosť vnuká dôveru a obracia pozornosť na Ježiša. Takáto prítomnosť mení všetko, pretože v nej niet ani stopy zamerania na seba.

Z á v e r

Týmto jediným výrazom, „Bola tam i Ježišova matka“, Ján nádherne ilustruje, ako Mária spája službu s prítomnosťou, ako je evanjelizátorkou. Mária je celkom obetovaná Bohu a dokonale uskutočňuje svoje materské poslanie a jej prítomnosť „zjavuje Boha“. (K. 14). V druhej prednáške budeme pokračovať v úvahe nad týmto tajomstvom Máriinho božieho materstva vo svetle Zjavení z r. 1830. Potom uvidíme, v čom a ako Panna Mária, naša Matka nám môže pomáhať v našom povolaní dcéry kresťanskej lásky.

Sr. Anna PRÉVOST, dkl

II. Panna Mária a Katarína Labouré v roku 1830

Ú V O D

Videli sme, ako tajomne potrebujeme Máriinu prítomnosť nie ako náhradu v našej duchovnej suchote, ale preto, že Ježiš nám ju dal za Matku, aby nás zrodila pre boží život.

V druhej fáze najskôr budeme kráčať v šľapajach svätej Kataríny, aby sme sa pokúsili prežiť jej duchovnú skúsenosť, a tak nechať ju viesť nás k Márii. Potom uvidíme v čom a ako **nám môže pomôcť** Panna Mária v našom každodennom živote.

NIEKOĽKO POZNÁMOK O ZJAVENIACH

Zjavenia nepridávajú nič k evanjeliu, ale sú nepublikovanou ponukou radostnej zvesti, niekedy už zabudnutej. Zjavenia nás vracajú späť k evanjeliu a môžu nám pomôcť znovu spoznať niektoré jeho aspekty.

Pripomínajú nám, že Panna Mária nie je niekde ďaleko hore na nebi, ale **je s nami, pri nás**. Keď nevidíme Pannu Máriu, to ešte neznamená, že tu nie je. Nie je v našej vízii, v našej senzibilite, ale keď chce, zjaví sa vo viditeľnom svete. Vieme, že naša Spoločnosť bola už poctená jej návštevami.

Od roku 1830 je Kaplnka na ulici du Bac v Paríži miestom milosti, zakúšame to každý deň. Neustály prílív pútnikov je skutočným plebiscitom za Pannu Máriu a svätú Katarínu. Ale pravým zázrakom je, keď pútnici prichádzajú na toto miesto, kde sa prejavila milosť, uvedomujú si, že to nie sú len exhumované minulé udalosti, ale je tu

milosť pre dnešok a zakusujú ju. Keď sa pútnici zastavia v tejto kaplnke, počujú prítomnosť, vidia prítomnosť, je tu Niekto. A tajomne znovu prežívajú Kataríninu prítomnosť a v ich živote oživa nádej. Keď ide o duchovný fenomén, ten **je vždy prítomný** – ako pri evanjeliu – môžete ho poznať naspamäť, stokrát, tisíckrát otvoriť, a **stále je nové**.

A tak hoci veľmi dobre poznáme tieto zjavenia, nikdy neskončíme s ich prehlbovaním. Zastavme sa najskôr pri podstatnom fakte posolstva zjavení Panny Márie Kataríne Labouré.

A. PODSTATNÉ POSOLSTVO OBOCH ZJAVENÍ

V Lurdoch sa Panna Mária zjavila Bernadete 18-krát, tu sa zjavila Kataríne trikrát, ale vieme, že 3. zjavenie v decembri 1830 bolo predovšetkým ozvenou zjavenia z 27. novembra, ktoré bolo rozhodne najdôležitejšie. Pripomeňme si niektoré poznámky týkajúce sa zjavení z 18. júla a 27. novembra.

SPOJENIE MEDZI OBOMA ZJAVENIAMÍ

Často hovoríme o posolstve Zázračnej medaily, ale základné posolstvo zjavení sa nemôže zhrnúť na medailu, hoci je originálna a bohatá na symboly. Pre preskúmanie evanjeliového bohatstva posolstva zjaveného Pannou Máriou sv. Kataríne, musíme brať do úvahy obe zjavenia, lebo sa dopĺňajú. Vieme, že prvé zjavenie pripravovalo druhé, ktoré má rozhodujúcu dôležitosť, pretože konkretizuje poslanie zverené Kataríne. Ale je v ňom omnoho viac! Počas noci z 18. na 19. júla Panna Mária jej odhalila jej duchovné materstvo, ktoré je rozvinutím jej Božieho materstva: „*Bohorodička je naša matka...*¹ ; 27. novembra Mária predstavila Kataríne milosť jej Nepoškvrneného počatia. Tieto dve milosti sú však úzko spojené, Nepoškvrnené počatie a Božie materstvo sa zahŕňajú jedno do

¹ *Materstvo P. Márie v poriadku milosti je podstatným prvkom Božieho plánu spásy* (Medzinárodná mariánska akadémia, s. 174).

druhého: milosť, ktorou bola Nepoškvrnená Mária zahrnutá, tvorí jednotu s jej materstvom. Preto *duchovné materstvo* Márie, ktoré zakúsila Katarína 18. júla, vysvetľuje slová o *Nepoškvrnenom počatí* z 27. novembra: „MENO JEŽIŠOVEJ MATKY JE „MILOSTIPLNÁ“ A „JEŽIŠOVA MATKA JE TIEŽ ‘MATKA MILOVANÉHO JEŽIŠOVHO UČENÍKA‘, pretože Ježiš sa opravdivo stotožňuje so svojimi bratmi.

PRVÉ ZJAVENIE: MÁRIINE DUCHOVNÉ MATERSTVO

Noc z 18. – 19. júla je *tvárou matky*, ktorá sa dáva spoznať v milosti stretnutia. Počas celého zjavenia sa Mária dáva spoznať *ako veľmi materská* ku Kataríne, predstavuje sa jej tiež ako „matka ľudí“. Máriina láska k ľudstvu dáva tušiť niečo z *tajomstva jej božieho materstva*.

DRUHÉ ZJAVENIE: NEPOŠKVRNENÉ POČATIE

27. novembra, žiarivou krásou tváre a lúčmi svetla vychádzajúcimi z Máriiným rúk *Nepoškvrnená* zjavuje „*oslnivý odraz krásy Boha*“. Cez prosbu: „*Bez hriechu počatá...*“ Panna zjavuje svoju identitu: „*milostiplná od svojho počatia*“. Katarína kontempluje cez Máriu plnú Ducha Svätého *priezračnosť Boha*.

Potom je tu druhá strana medaily, *ktorá umiestňuje Nepoškvrnené počatie do dejín spásy*. Písmeno M a nad ním kríž predstavuje *tajomstvo kríža*, z ktorého Nepoškvrnené počatie vyvierá a bez ktorého je nepochopiteľné. Mária ako Matka Krista a služobnica Pána je celkom nasmerovaná na Krista Vykupiteľa.

AKO SVEDOK: KATARÍNA LABOURÉ

Posolstvo zjavení nemožno zúžiť na sériu slov a gest Panny Márie. Je tu i jedna tvár – svedok, Katarína. Preberám slová Kardinála Gerlier, lyonského arcibiskupa, ktoré povedal v parížskej katedrále Notre-Dame: „*Katarína Labouré spolupracovala na prozreteľnostnom diele definície dogmy o Nepoškvrnenom počatí...* Vybraná Pannou Máriou Katarína, jej privilegovaná dôverníčka, je mladá skromná

a pokorná žena, s čistou a priamou dušou, neschopnou vymyslieť si posolstvo, ktorému nerozumie. Bola **nástrojom, vzácnym ale neznámym** božského diela, ktorým bolo šírenie úcty k Nepoškvrnenému počatiu“.

Katarína prijala, že bude nástrojom, ktorým si Mária poslúžila a potom zostala v tieni. Katarína sa tešila, že môže byť užitočná, ale ukazuje nám, že byť užitočným znamená tiež prijať, že nebude zasahovať. Pre ňu bolo dôležité posolstvo, na ostatnom málo záležalo. Úplne sa utiahla pred posolstvom a zachovala najhlbšie mlčanie o sebe. Hľadala len Božiu slávu, bola len pokornou posolkyňou Nepoškvrnenej a pokornou služobnicou Krista v chudobných.

Katarína je aj v „**tichu a nenápadnosti**“ užitočná a **žiarivá** ako počas zjavení. Keby sme vedeli len o zjaveniach, nemali by sme svätú Katarínu. Mohol by nastať skôr opak, keby sa po zjaveniach vystavila na obdiv, pretože všetci by jej tlieskali, ale nebola by tým žiarivým nástrojom, akým sa postupne stávala prežívaním každodenných chariziem s takou krajnou pokorou v skutkoch a slovách. Cez jej život v Reuilly /róji/ môžeme nahliadnuť na tiché tajomstvo Márie z Nazaretu, o ktorom sa nerozpráva v skutočnosti nič, okrem jej hlbokého postoja pokornej Pánovej služobnice.

ROZHODNUTIE SA PRE VINCENSKÚ RODINU

Vzhľadom na miesto, ktoré Mária (Nepoškvrnená, služobnica a Matka) mala v živote našich Zakladateľov, zjavenia Panny Márie sv. Kataríne boli považované za potvrdenie mariánskej úcty v Spoločnosti. To je pochopiteľné. Predstavme si, ako Panna Mária znamením medaily chcela akoby žmurknúť na sv. Vincenta a potvrdiť niektoré presvedčenia viery Zakladateľa: „*Obráťte medailu a vo svetle viery spoznáte v chudobných Kristovu tvár*“. Nepotrebuje ani veľké teórie a to isté nájdeme i na medaile od Panny Márie: zadná strana medaily dáva úplný význam Nepoškvrnenému počatiu zobrazenému na prednej strane medaily. Musíme sa však vyhnúť tomu, aby sme nezužovali zjavenia z r. 1830 privilegium zverené len vincentskej rodine, pretože

tieto zjavenia sú **poslaním** pre celú Cirkev, posolstvom pre súčasný svet a pre nastávajúce storočia.

JEDINÁ MATKA SPOLOČNOSTI

V čase zjavení Katarína bola **mladou dcérou kresťanskej lásky vo formácii** a Mária sa zaujímala o jej život ako „matka“ a „učiteľka duchovného života“. Aj my dnes sme každá jedna vo formácii, či už počiatkovej alebo stálej, preto tieto zjavenia sú pripomienkou, že Panna Mária je blízka každej z nás a chce nám pomáhať žiť lepšie na rovine viery.

B. NOC Z 18. NA 19. JÚLA 1830: BOLA TAM MATKA UČENÍKA

Po týchto krátkych poznámkach týkajúcich sa zjavení, pozrime sa na duchovnú cestu, ktorú prešla Katarína v noci z 18. na 19. júla 1830.

KRÁTKY PREDHOVOR

Nech nás nemýli, že svätá Katarína videla Pannu Máriu! Nesmieme si predstavovať, že pred zjaveniami Mária bola neprítomná v jej živote a že prichádzal len v túto noc do kaplnky, pretože Mária je tá, ktorá „**je tam**“, „**je vždy tam**“. Ale v tú noc sa Mária „*necháva vidieť*“, „*ukáže sa*“ Kataríne. Je to podobne ako so vzkrieseným Ježišom. Vždy je tu, pri nás, ale pri jeho zjaveniach po Zmŕtvychvstaní, „*sa dáva vidieť*“ svojim učeníkom.

1. KATARÍNINA „DUCHOVNÁ MATKA“

Aby sme lepšie pochopili toto zjavenie, musíme brať do úvahy osobnosť svedka, Kataríny, jej rodinné prostredie a jej vzťah k Bohu. Vieme, že Katarína ako deväťročná stratila matku a vtedy sa obrátila k Márii a zvolila si ju za svoju matku. Toto gesto viery bolo pre ňu podstatnou udalosťou v jej vzťahy k nebu. Tým, že sa Katarína vložila do láskavej ochrany Panny Márie, vstúpila do jedinečného vzťahu

milujúcej prítomnosti s Máriou tak ako Ján, ktorý pod krížom „*prijal Máriu k sebe*“.

Preto keď sa v roku 1830 Panna Mária prezentovala Kataríne ako matka, ktorá si sadá so svojou dcérou, aby sa s ňou porozprávala. Keď jej teda anjel povedal: „*Hľa, Svätá Panna je tu*“, môžeme si predstaviť, ako Katarína počuje v hĺbke srdca ozvenu slov, ktoré Ježiš na kríži povedal svojmu učeníkovi: „*Hľa, tvoja matka!*“ Uvidíme však, že nasledujúce etapy Kataríny neboli také jednoduché.

ETAPY STRETNUTIA S „JEŽIŠOVOU MATKOU“

MÁRIA JE TAM

„*Ježišova Matka bola tam*“, pred Katarínou. Jej postoj odráža a predlžuje postoj Boha tak, ako sa ukázal v Ježišovi, ktorý povedal Zachejovi: „*Dnes musím zostať v tvojom dome*“. Mária sa chce dať Kataríne bez vnucovania, zveruje sa Kataríninej slobode.

KATARÍNA JU NESPOZNÁVA!

Ale Katarína nie je pripravená na stretnutie. Tu je **podstatná chvíľa zjavenia**. Mária je tu a predsa Katarína hovorí: „*Nevidela som Pannu Máriu*“. Je zvláštne počuť to z úst Kataríny, ktorá si tak priala vidieť Pannu Máriu! Počula pozvanie vstať a ísť: „*Panna Mária ťa čaká*“, kráčala až do kaplnky, pretože vedela, že je očakávaná... a teraz sa v duchu zaoberá Pannou Máriou – predsa však vidí len ženu, ktorá ju navštívila. Napriek hlbokej túžbe v srdci sa Katarína zdá ochromená, blokovaná bariérou zdania, vníma „*niekoho*“, ale nerozpoznáva Pannu Máriu... tak trochu ako Mária Magdaléna, ktorá pri hrobe zbadá Ježiša, ktorý tam je, ale „*nevedela, že je to On*“ (Jn 20,13). V tej chvíli je Katarína neschopná stretnúť sa s Máriou a nadviazať vzťah.

Je to hodina pochybnosti! Katarína je celá zmätená (o 26 rokov napíše túto nie veľmi slávnou epizódu vo svojom rukopise z r. 1856.

V roku 1876, t. j. ešte aj po 46 rokoch, toto porozpráva sestre Dufès s tými istými podrobnosťami). Keby Katarína zostala pri tom... nič by sa nebolo udialo.

PREČO SA ZDÁ, ŽE STRETNUTIE JE NEMOŽNÉ?

Túto epizódu o Kataríninej pochybnosti môžeme spojiť s opisom zmŕtvychvstania, z ktorého vieme, že učenci, ktorým sa Ježiš zjavil, ho ihneď nespoznali; vnímali „niekoho“, ale nerozpoznali ho. Toto sa v určitej miere podobá i skúsenosti Jána Krstiteľa, ktorý sa v čase jeho uväznenia pýta na Ježiša, či je Boží baránok alebo či majú čakať iného. V tej chvíli Ján Krstiteľ nespoznáva Boha v osobe Ježiša, ešte nebol dosť zrelý na prijatie toho, že Boh sa zjavuje v chudobe a bezhraničnom zriekaní.

Zdá sa, že i Katarína bola ohromená Máriinou jednoduchosťou. Katarína mala tiež svoje predstavy, zmyšľala podľa svojich možností, vnímala to, čo ju obklopovalo podľa seba, inými slovami, bola „**stredom**“ a nemohla mať prístup k realite Nekonečného, v tomto prípade Panny Márie.

Ak Katarína zostáva so srdcom plným svojej vlastnej plnosti, svojich istôt, svojich vlastných predstáv alebo ponôš, potom jej oči a uši sa neotvoria pre ponúkané svetlo. Ak zostáva pri jednoduchom pohľade zvedavosti alebo pozorovania, uvidí len vonkajší vzhľad Panny Márie, vzhľad jej portrétu a nikdy nezachytí vnútro, tajomstvo jej prítomnosti.

ČO ROBÍ MÁRIA?

Máriina prítomnosť je krásna, dojímavá pre jej obdivuhodnú trpezlivosť tak, ako bol aj rešpektujúci postoj zmŕtvychvstalého Ježiša, keď sa priblížil k Márii Magdaléne – ako priateľ. *Mária je tu a zostane tu, pokojne*, neodchádza buchnutím dverí, odvrátením sa od Kataríny alebo stratou dôvery voči nej. Mária zostáva ticho, mlčky, nie je to však mlčanie zdvorilého nezájmu, ale mlčanie, ktoré otvára pre Božiu prítomnosť. Mária sa díva na Katarínu, Mária je čistou obetou, čistou

nezištnosťou, čistou nezaujatosťou. Hoci jej Mária chce priniesť šťastie, neponáhľa sa, nenúti k odstupu, ale rešpektuje Kataríninu slobodu.

V žiari tejto milujúcej prítomnosti sa Katarína utíši. Mária jej necháva čas, aby sa otvorila pre tajomstvo, aby sa pohrúžila do myšlienok, pripravila sa prijať iné slovo, odlišné od toho jej vlastného, a tak prijať inú tému, pretože hľadáme a nevidíme, vieme a nepoznáme, ochutnali sme, ale sme nikdy nezakúsili. A tak je Katarína pomaly priťahovaná do centra, k samej láske.

POČÚVANIE BOŽIEHO SLOVA

Dieťa – anjel jej potom povedal: „*Hľa, je tu Panna Mária*“. Katarína začuje trikrát po sebe tieto slová, kým sa nechá osloviť milosťou. Dva razy počuje, ale zostáva na povrchu, tretíkrát počuje, necháva sa poučiť a stvárniť Božím slovom. Božie slová ju vovádzajú do reality, ktoré naznačujú, že Slovo sa naplňuje - a Katarína sa otvára hĺbke tajomstva. Zanecháva to, čo už pozná, aby išla k tomu, čo nepozná, čo je nové. Katarína necháva Boha byť „Bohom“, byť „Iným“ ako si o ňom myslíme. Odteraz je Katarína schopná vnímať Máriinu prítomnosť, odovzdať jej svoje srdce a vstúpiť do vzťahu s ňou. Takto je Katarína postavená na rovinu Panny Márie, akoby Katarína „vystúpila vyššie“, nie je to však vyrovnávanie rozdielov počnúc zdola ale zhora.

IBA MILOŠŤ SPRÍSTUPŇUJE CESTU KU KRÁĽOVSTVU

Musíme si osvojiť duchovný, symbolický význam tohto príbehu a nebrať ho len ako historku. Katarína nemôže mať prístup k Božej prítomnosti vlastnými silami – túžba nestačí. Celá Katarínina námaha spočíva v tom, aby sa nechala premeniť zvnútra, a tak prešla z osobnej reality k Božej, od vlastného sveta k Božiemu. Skutočné stretnutie s Bohom nastáva po ustúpení do pozadia pred Bohom.

Táto duchovná skúsenosť Kataríny nám pomáha pochopiť, že celý náš život je obsiahnutý v tejto alternatíve: „*Som bud' v sebe alebo v Bohu*“. Neexistuje stred.

- Keď prestávam starať sa o sebe – vtedy je Boh skutočne prítomný.
- Keď už nehľadím na seba, vtedy hľadím na Boha.
- Keď sa už nepočúvam, vtedy počúvam Boha.

Je to jednoduché, ale Katarína nám poukazuje na to, že uskutočnenie je ťažké. Aby som sa vyprázdnila, nemôžem to urobiť sama, *je to stretnutie tváre Boha*, ktorý uzdravuje moju sebalásku, moje uzavretie sa do seba. *Prijatie jeho Slova lásky* postupne mení moje spôsoby myslenia, pohľadu, reči a dáva prístup k nebeskému kráľovstvu.

V MÁRIINEJ PRÍTOMNOSTI KATARÍNA ŽIJE NAPLNO

„*Pri pohľade na Pannu Máriu*“ Katarína sa cíti ňou neodolateľne priťahovaná podobne ako Alžbeta v deň jej návštevy. Katarína v takom dôvernom postoji, aký mávala vo svojom detstve, „*k nej priskočila*“ a videla Božiu Matku takú, aká bola: celkom otvorenú a sebadarujúcu.

Čo sa týka jej dôverného rozhovoru s Pannou Máriou, Katarína zostáva diskrétna, je to jej tajomstvo, nemá zvyk vyjadrovať svoje vnútorné pocity. Ale vieme, že v tomto ovzduší hlbokého zjednotenia je jej srdce zaplavené šťastím a láskou, o akých nemala ani potuchy: „*Tu som strávila najkrajší okamih svojho života. Nevieť ani vypovedať, čo som zakúsila*“.

V tomto vzájomnom rozhovore Mária je s Katarínou spojená *darom seba samej*, prijíma realitu prítomnej osoby vyjadrenej jej samotnou prítomnosťou. Katarína zakúša Božie kráľovstvo ako miesto komúnie založené na sebadarovaní a prežívanom v prijatí toho druhého. *Keď sa dávame, existujeme*, všetko, čo si necháme pre seba, strácame.

2. „DUCHOVNÁ MATKA“ ĽUDÍ

V Máriiných očiach Katarína spoznáva, že existuje naozaj, že Boh je tu *pre ňu, len pre ňu*, akoby bola na svete len *sama*. „*Hľa, tvoj syn*“, povedal Ježiš na kríži, *a nie „hľa, tvoji synovia“*. Tým, že sa Mária unúvala prísť osobne sem, Katarína vnútorne vníma, že aj ona je „*jediná dcéra Boha*“! Ale nie na spôsob Židov, ktorí hovorili: „*Sme vyvolený národ a druhí tam nepatria!*“. Nie! Táto zosobnená láska, ktorú Katarína prijíma, je pre ňu výzva žiť ju s chudobnými, aby každý z nich mohol veriť, že je tiež „*jediný syn Boha*“.

MÁRIIN SÚCIT

Mária nás teda miluje ako svoje deti, nie všeobecne, ale osobnou láskou, akoby sme boli jediní na svete. Katarína je dojatá *Máriiným súcitom, ktorý má so všetkými ľuďmi, zvlášť s tými, ktorí sú obeťami násilia*. Mária trpí s tými, ktorí trpia a sprevádza ich ako sprevádzala svojho Syna na kríži. 27. novembra, keď niesla zemeguľu na svojich rukách, povedala: „*Táto zemeguľa predstavuje... každého človeka osobitne*“. Materská láska Panny Márie je **neporovnateľná, jedinečná**, zahŕňa každého osobitne.

SKUTOČNÁ EUCHARISTICKÁ PRÍTOMNOSŤ

Potom Mária - keďže je úzko spojená s Ježišom - celkom prirodzene zameriava Katarínu na Krista: „*Prichádzajte k tomuto oltáru*“... teda žijte sa „**skutočnou eucharistickou prítomnosťou**“, pretože tam je jedinečná pravá prítomnosť Boha, ktorý vás naplní a premení. Keď nás Kristova prítomnosť prenikne, naša prítomnosť sa stane pre druhých darom a prináša im svetlo Kristovej lásky.

ZÁVER

Zakladatelia vštepovali dcéram kresťanskej lásky lásku k Panne Márii, jej nasledovanie (porov. K. 15b) a mariánsku modlitbu: „*Denne sa*

*modlia ruženec... v modlitbe Anjel Pána si sestry pripomínajú...“ (š. 7).
Mariánska úcta pre ne *nie je niečo voliteľné.**

Ak sa chceme naozaj stať dcérami kresťanskej lásky, potom musíme žiť duchom Ježiša a nasledovať Pannu Máriu. Preto ju treba milovať tak, ako ju miloval Ježiš. Niet iných riešení ako prijímať všetky udalosti kresťanských tajomstiev, všetky Ježišove slová, všetky slová, ktoré vyslovila Panna Mária a nechať ich prejsť naším srdcom, uvažovať o nich počas života tak, že budeme podľa nich žiť. Ináč budeme naďalej mať ducha sveta.

1. Prečo nás Zakladatelia žiadajú, aby sme MILOVALI MÁRIU?

ABY SME ROBILI, ČO ROBIL JEŽIŠ

Ako prvý miloval Máriu sám Boh. Stal sa embryom v Máriinom lone, rozhodol sa v nej prebývať, žiť radikálnu závislosť. Keď sa stal dieťaťom, neskôr dospievajúcim mladíkom, Ježiš miloval svoju matku, mal ju hlbšie srdci ako ktokoľvek iný, voviedol ju do šľapají jeho vykupiteľského života, ktorého vrcholom bola Kalvária. A tu z kríža, tesne pred smrťou, požiadal svojho učeníka, aby ***miloval jeho matku tak, ako on.***

ABY SME ROBILI, ČO OD NÁS ŽIADA BOH

Vo chvíli, keď Ježiš *odovzdáva svojho ducha, dáva svoju matku učeníkovi* – ide tu o *odovzdanie toho istého dedičstva*. Ježiš chce, aby sme prijali od Márie všetko, chce, aby nový život, darovaný v hojnosti na kríži, *prechádzal cez jeho Matku*. Mária pod krížom *prijíma Ježišovho ducha PRETO, aby ho dala učeníkovi*. Mária teda učí učeníka urobiť zo svojho príbytku príbytok Ducha Svätého. Skrze Máriu Ján prijme božský život, nechá sa znovuzrodiť pre život Vzkrieseného [v ktorý ešte neverí, pretože ničomu nerozumie]. Až na nasledujúcej strane v

Písme sa Jánovi všetko objasní, t. j. v prvý deň týždňa, keď vstúpi do prázdneho hrobu, uvidí plachty zložené, vtedy uverí: „*videl a uveril*“ (Jn 20,8).

2. Prečo nás Zakladatelia žiadajú NASLEDOVAŤ MÁRIU?

ABY SME ROBILI, ČO ROBIL JEŽIŠ

„*Ježiš rástol v múdrosti, vo veku a v milosti pred Bohom a ľuďmi*“ (Lk 2,52). Je jasné, že Boží Syn mohol prísť na svet ako dospelý, nemusel potrebovať učiť sa, byť vychovávaný a vzdelávaný, ale rozhodol sa byť skutočne jedným z nás. Mária bola Ježišovou učiteľkou a nielen jeho matkou; nepoznáme Máriine výchovné metódy pri výchove Ježiša, ale vieme, že učiť môžeme len to, čo sami v hĺbke žijeme. Mária od Zvestovania zverila celú svoju dôveru do Božej vôle: „*Nech sa mi stane podľa tvojej vôle*“. Ježiš to povedal viackrát, zvlášť v Getsemanskej záhrade.

ABY SME ROBILI, ČO OD NÁS ŽIADA BOH

Boh chce urobiť v každom z nás to isté, čo urobil pre Máriu v deň Zvestovania. Volá nás nielen k tomu, aby sme sa stali nepoškvrnenými a služobníkmi, ale tiež „*matkami Krista*“, aby sa Kristus zrodil v našom srdci. Nasledovať Máriu znamená „*priať do srdca Ježiša*“, „*dovoliť mu rásť*“: Mária nám ukazuje, že Ježišov rast v našich srdciach si od nás vyžaduje, aby sme odpovedali „*áno*“ a aby sme konali jeho vôľu.

3. MODLIŤ SA K PANNE MÁRII

Zakladatelia mariánsku modlitbu považovali za potrebnú a nie za dobrovoľnú, pretože milovať a nasledovať Pannu Máriu predpokladá, že budeme mať k nej **živý vzťah**, že budeme na ňu hľadieť, aká je, čo koná, na jej súhlas v účasti na tajomstve Božieho

vtelenia a tiež že necháme, aby na nás hľadela, že necháme jej pohľad spočinúť na nás. Preto:

KEĎ SA MODLÍME K PANNE MÁRII, KRÁČAME PO BOŽÍCH ŠLAPAJACH

Pretože sám Boh pozdravil ako prvý Pannu Máriu: „*Zdravas Mária, milostiplná*“. Keď sa modlíme k Panne Márii, kráčame v Božích stopách, celkom prirodzene kráčame k Nemu.

KEĎ SA MODLÍME K PANNE MÁRII, NAŠA MODLITBA IHNEĎ STÚPA K BOHU

Pretože Nepoškvrnená Mária *si nenecháva nič pre seba*, všetko odovzdáva Bohu. Všetko, čo prijíma, obetuje Bohu, nič si neberie naspäť. Ak je niečo na Márii, čo nevie robiť, tak to je dívať sa do zrkadla – „v Nazarete neboli zrkadlá“! Keď sa teda obraciame na Máriu v modlitbe, táto vystupuje ako raketa k Božiemu srdcu.

KEĎ SA MODLÍME K PANNE MÁRII, S OBDIVOM SPOZNÁVAME, KTO JE BOH

Pretože to, čo anjel povedal Márii, „*Pán s tebou*“, je povedané pre každého z nás, aj pre mýtnikov a hriešnikov. „*Byť s nami*“ je podstatou Boha: Boh trávi večnosť myšlienkou na každého z nás, a to jedinečným spôsobom. Každý z nás je jeho jediným synom. (V mnohých rodinách je každé dieťa rodiny jedinečné. Ak teda už my môžeme uskutočňovať toto tajomstvo, potom tým viac nekonečný Pán! Nebudeme sa pohoršovať, že ľudí je na miliardy, toto Bohu neprekáža, lebo je nekonečný.)

Mária nám pripomína, že len čaká, aby sme ho prijali, aby sa naše srdce otvorilo tajomstvu, ktoré je nám ponúkané vo všednosti našich dní.

KEĎ SA V MODLITBE OBRACIAME NA PANNU MÁRIU, PRIJÍMAME DUCHA SVÄTÉHO, KTORÝ JU NAPLNIL

Pretože Mária nás môže otvoriť pre milosť, ktorá pochádza od Krista. Je to jej úloha matky, jedinečná úloha, ktorú dostala od Ducha Svätého. *Milostiplná* Mária je srdcom, kde sa Boh dáva naplno, *dokonale prijíma milosť a odovzdáva ju s dokonalou čistotou*; nie je prostredníkom, cez ňu „*je Boh priezračný*“.

Preto môžeme **vždy prechádzať cez Máriu, ABY sme skutočne prijali Boží dar.**

Je nesporné, že máme priamy prístup k Bohu, lebo je blízky každému z nás. Ale tento prístup je možný v takej miere, v akej sme schopní ísť k Bohu, prijať jeho dar, pretože Boh je *vždy blízky*, ale *my sme ďaleko*, sme len úbohí hriešnici, vždy sa staviame do centra, zmýšľame podľa seba, zatvárame oči a uši, nevieme sa otvoriť a prijímať... a preto zostávame vždy v odstupe od Krista. Ale *uprostred Cirkvi* je niekto hlboko veriaci, kto je stále prítomný, a to *Mária* – ona je úplne „**schopná prijatia**“.

Svätý Ján Pavol II. v encyklike *Redemptoris Mater* dôrazne opakuje, čo už potvrdil Druhý vatikánsky koncil, t. j. *Máriino prostredníctvo napomáha nášmu bezprostrednému spojeniu s Kristom.*² Táto veta úplne prekvapuje našu ľudskú logiku. Určitým spôsobom môžeme povedať, že *jej materské prostredníctvo napomáha chýbajúce sprostredkovanie*; podobne môžeme povedať, že *keby nebolo tohto materského prostredníctva, nebolo by ani bezprostrednosti v spojení s Kristom*, pretože by sme zostali odkázaní na našu chudobnú vieru a obmedzenú, teda nedokonalú schopnosť prijať Krista! Ak sa chceme zaobísť bez Márie a prejsť priamo k Bohu, musíme žiaľ prejsť okľukami našich hriechov, ťažkostí a nepochopení.

Mária je tu pre to, aby podporila a pomohla nášmu spojeniu s Kristom. Mária je *dokonalou prijímateľkou* milosti, nie je clonou medzi nami a Bohom, nie je sprostredkovateľkou, je **priezračnosťou**, je „*miestom prechodu*“. Ak chceme prechádzať cez ňu, potom jej vierou chápeme, kým je Boh, kto je tento Boh, ktorý je schopný vteliť sa, trpieť a zomrieť pre nás.

Je to pravda hlavnej viery. Bez Máriinho materského prostredníctva sme spojení s Kristom len nedokonale, v miere našej čiastočnej a obmedzenej viery. Ale v Máriinom srdci sme porodení pre

² porov. RM 38, 2, ktorý preberá LG 60.

Boží život. A tak tým, že s Máriou vytvárame celok, s ňou sa stávame úplne otvorenými pre Ducha Svätého. Cez Pannu Máriu Ježiš vstúpil do nášho sveta, cez Máriu aj Kristus vstupuje do našej duše.

II. PRE NÁS - DNES

I. MILOVAŤ A NASLEDOVAŤ MÁRIU „NEPOŠKVRNENÚ“

1. KONTEMPLOVAŤ NA MÁRII TO, K ČOMU SME POVOLANÉ STAŤ SA

Sv. Pavol v liste Efezanom píše: „*Boh si nás vyvolil ešte pred stvorením sveta, aby sme sa stali svätí a nepoškvrnení v láske*“. Sv. Ján píše to isté: „*Sme Božie deti. Kto sa zrodil z Boha, už nehreší*“. V Božej myšlienke sme všetci „nepoškvrnení“ a stále je nám ponúkaná milosť, aby sme sa stali „svätí a nepoškvrnení“. My ju máme už len prijať.

Na Márii vidíme, k čomu sme povolané stať sa, pretože nateraz sme na ceste „stávania sa“, ešte máme „starého človeka“, ale už máme v sebe dimenziu nepoškvrnenosti.

2. STAŤ SA „ADORÁTKOU OTCA“

Boh sa dáva každému z nás, ale len vďaka našej slobode, pretože jediná vec, ktorú Všemohúci nemôže urobiť, je donútiť naše srdce, aby sa otvorilo. Nepoškvrnená Mária nám hovorí, čo máme obetovať Bohu, a to povedať mu naše „áno“, zamerať sa na Boha a teda odpútať sa od seba. To je pravé kresťanské obrátenie, neustála „Koperníková“ revolúcia. Slnko sa netočí okolo zeme, ale naopak, zem sa točí okolo slnka. Nepoškvrnená Mária nám dáva spoznať dôležitosť nášho odpútania sa od seba samých, aby sme vložili Boha do centra nášho života.

Príliš často mávame tendenciu nesprávne ponímať náboženstvo, robíme z kresťanstva morálku - aby sme boli najlepší, staviame sa do centra a robíme z Boha nástroj pre našu morálnu

dokonalosť, čím zamieňame život milosti s morálnou dokonalosťou. Potom už nie je Boh v centre ale my. Milosť však tu nie je preto, aby nás urobila dokonalými alebo krajšími, milosť je tu preto, aby nám **pomáhala stávať sa milujúcejšími, stávať sa plnými lásky.**

Stať sa „nepoškvrnenými“ neznamena učiť sa „šplhať“, aby sme boli najväčšie v dokonalosti, ale naopak, znamená učiť sa prijímať, počúvať a hľadiť nie na seba ale na druhého. Nepoškvrnená Panna Mária nás učí prijímať Boží dar, to je to najťažšie. Je to nevšedná práca prijať svoju existenciu do úzadia a dovoliť, aby Boh prešiel cez nás do popredia.

Aké výzvy môžeme zachytiť pre náš každodenný život? Vybrala som tri spomedzi mnohých, ktoré nám pomôžu, aby mohol Boh uskutočniť svoj plán s nami, s naším povolaním služobníckych chudobných.

3. SPOZNAŤ MILOSTI, KTORÉ SÚ PRE MŇA

Boh nám neprestajne dáva svoju milosť, aby nás vytrhol z našich obmedzení a naplnil nás svojou prítomnosťou. Milosť otvára všetky naše schopnosti pre lásku a pomáha nám vstupovať do **živého zväzku s Bohom**, do dynamickej, nie statickej výmeny, pretože milosť je tiež **výzva k rastu a misia, ktorú treba splniť.**

V NAZARETE sa **MÁRIA** nechala navštíviť Bohom, naplno prijala **jedinečnú milosť** „jej nepoškvrneného počatia“ **pre jej poslanie** stať sa Bohorodičkou.

Táto milosť bola pre ňu aj **výzvou k rastu**: Boh sa stal embryom v Máriinom lone aj preto, aby táto matka rástla s Ním a pomáhala druhým rásť. Mária kráčala po ceste viery, ktorá viedla až pod kríž; kríž ju však sprevádzal celou cestou.

V PARÍŽI **KATARÍNA** sa tiež nechala prekvapiť Bohom a prijala **jedinečnú milosť stretnutia 18. júla 1830 s cieľom splniť poslanie**, a to dať raziť medailu s vyobrazením Nepoškvrnenej.

Táto milosť bola pre Katarínu **výzvou** všetko vidieť v Bohu a Boha vidieť vo všetkom. Vieme tiež, že toto poslanie bolo pre ňu „mučeníctvom jej života“.

TU, V TEJTO CHVÍLI KAŽDÁ Z NÁS existujeme v Božej myšlienke, ale musíme to odhaliť.

a) Jedinečná a osobná milosť

Každá z nás dostala *jedinečnú milosť... s cieľom splniť určité poslanie*. Táto jedinečná milosť nám je zverená osobne. A vždy je *výzvou k rastu*, aby sme sa viac zrodili pre Boží život, aby sme videli, mysleli a konali ako On. Túto jedinečnú milosť musíme *pestovať*, pretože nikto to za nás nemôže urobiť.

b) Náš „Nazaret“

Boh nám dáva svoju milosť každý deň, dáva nám ju uprostred nášho života takého, aký je. Mária nás učí spoznávať „*náš Nazaret*“, „*Nazaret našich srdc*“, „*Nazaret našich životov*“, kde sa dáva Boh. Môže nám pomôcť nezamerať sa jedine na to, čo prosíme od Boha, pretože potom si už ani neuvedomujeme *to, čo nám dáva každý deň*.

Ale nemýľme sa! Prijatť Božiu milosť nie je istota darovaná pre to, aby sme „*surfovali*“ po životných ťažkostiach. Keď nám sv. Pavol hovorí: „*Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus*“, pridáva: „*Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa*“ (Gal 2,20), teda až po kríž! Preto sa nečudujme, že to nie je vždy ľahké! Sme upovedomení, že toto ide až po kríž. Ak teda chceme pohodlie, stály oddych alebo osobné rozvinutie, potom je treba vyhľadať ordinácie na udržanie si formy, ale v takom prípade nechodíme za Pánom, pretože on zomrel na kríži!

II. MILOVAŤ A NASLEDOVAŤ MÁRIU „*SLUŽOBNICU OTCOVHO ÚMYSLU LÁSKY*“

1. MAŤ ÚČASŤ NA MÁRIINEJ VIERE

Máriino blahoslavenstvo: „*Blahoslavená, ktorá uverila...*“ môžeme znovu nájsť na konci Jánovho evanjelia, keď Ježiš hovorí Tomášovi: „*Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili*“, t. j. „*Blahoslavení veriaci, hoci nevidiaci*“. Učeník Tomáš, ktorý váha a pochybuje, má hľadiť na Máriu, ktorá uverila a vpísať sa do Máriinej viery, Cez Tomáša sa má celá Cirkev vpísať do Máriinej viery.

S Máriou a cez ňu Cirkev sa učí nasledovať Krista až po sebazriekanie. Keď bol Ježiš na kríži, rozhodol sa dať nám svoju matku, pretože potrebujeme jej materskú pomoc, aby sme nezostali na rovine našej úbohej viery. Bez jej príhovoru by zostala naša schopnosť prijať Krista obmedzená a teda nedokonalá. Mária nás učí zriekať, zbavovať sa našej rovnosti, aby v nás rástlo to Božie a aby sme sa stávali pokornými služobnicami Pána.

2. STAŤ SA SLUŽOBNICOU

Pretože Mária žila naplno slová: „*Nech sa mi stane podľa tvojho slova*“, môže povedať ostatným: „*Urobte všetko, čo vám povie*“, t. j. nerobte podľa svojich predstáv ale podľa jeho Slova! Mária svojou úplnou disponibilitou nás učí, že byť služobnicou sa nezužuje na skutky, vykonanie služby, ale ide v prvom rade o vnútorný duchovný postoj, ktorý sa usiluje robiť, čo sa páči Bohu. Je to stav srdca, ktorý chce vo všetkom uskutočniť Božiu vôľu. Nezáleží natoľko na tom, čo hovoríme a konáme, ale na našej schopnosti poslúchať v plnení Božej vôle. Mária nám môže pomôcť znova dať do poriadku našu vôľu, aby bola v súlade s Božou vôľou.

III. MILOVAŤ A NASLEDOVAŤ MÁRIU „MATKU“

1. HĽADIEŤ OČAMI VIERY NA OSOBY, ABY SA MOHLI „ZJAVIŤ“

Zjavenia závisia od osoby, ktorá sa zjavuje, ale aj od spôsobu, akým sa táto osoba díva. Často sa hovorí, že *Mária sa zjavila Kataríne*, to je pravda. Ale zabúda sa povedať, že najskôr bolo treba, aby sa *Katarína „zjavila“ (ukázala) Márii*. V skutočnosti, 18. júla 1. osoba, ktorá sa má objaviť, je Katarína. V seminári si nikto nevyšiel Katarínu, zdala sa nespozorovaná, „neukazovala“ sa pred nikým. V Božom svetle však Mária **vidí** Katarínu, **vidí jej jedinečnú a nenahraditeľnú krásu**. Toto môžeme povedať aj ináč: „*V Máriiných očiach sa „ukáže“ vnútorné tajomstvo Kataríny*“, alebo tiež: „*Vo svetle lásky sa Katarína „zjaví“ Márii*“.

Veľmi často ľudia okolo nás prechádzajú nespozorovaní, nepočujeme ich, nevidíme ich, alebo sa na nich dívame ako na predmety, ktoré sú tam postavené, opisujeme ich len podľa vonkajšku bez toho, aby sme sa s nimi skutočne stretli, pretože naše oči sú zatvorené kvôli egocentrizmu. V našom každodennom živote sa nám druhí „nezjavia“. Keby sme vedeli otvoriť oči, uvideli by sme našich bratov a sestry v Božom svetle. Len pohľad viery pomáha spoznať druhých takých, akí sú a nie takých, akých by sme ich chceli mať, a tiež rozpoznať ich prítomnosť a vnútornú krásu. Toto objavenie je výzvou nechať „zjaviť sa“ v Božom svetle tajomstvo osôb, s ktorými žijeme a vymaniť ich trochu spod masiek, ktoré sme im nastavili.

Keď sme schopní povedať každému: „*Mám ťa rád, pretože Boh ťa má rád*“, alebo „*To je Pán*“, a skutočne na to myslíme, potom tomu môžu uveriť, cítiť sa dobre a ukázať svoju pravú tvár. Takto im pomôžeme „zjaviť sa“. A keď tak robíme aj s našimi spolusestrami, potom tým hneď odstránime prach z našich komunít.

2. BYŤ TAM, KDE NÁS BOH POTREBUJE

- V evanjeliu **je** Mária **tam**, kde ju Boh potrebuje.
- 18. júla večer **je** Katarína **tam**, kde ju Boh potrebuje.
- Dnes naše povolanie spočíva v tom, aby sme „**boli tam**“, kde nás Boh potrebuje.

BYŤ TAM

Stále sa musíme pýtať: „Som „tu“ v tejto chvíli?“ Pretože často sme „tu polovičato“! Sme trochu unavené, znepokojené, ustarostené... vždy sme tak trochu niekde inde, duchom ďaleko alebo predbiehame čas... Keď sme v kaplnke alebo na nejakej schôdzi, už myslíme, že je treba odísť alebo že sme zabudli zamknúť kanceláriu alebo zhasnúť a pod. *Tak isto môžeme byť vedľa niekoho a byť pritom neprítomné*, tak isto, ako môžeme byť blízko niekoho, kto je vzdialený na stovky kilometrov. To znamená, že *tu nejde o fyzickú prítomnosť*. Nestačí „byť tu“ fyzicky, aby sa niečo dialo. Nie sme prítomné preto, že tu sedíme či stojíme, sme skutočne prítomné, *keď sa sprítomníme*.

Naša prítomnosť je vždy pre druhých centrom vyžarovania... a toto vyžarovanie je buď žiarivé alebo temné, pochmúrne, podľa toho, ako sme sa rozhodli. Boh chce každý deň prísť na svet a naplniť ho svojho prítomnosťou. Boh je plnosť, pretekaním plnosti, ale... Nič nemôže bez nás, potrebuje nás, zveruje nám svoju prítomnosť.

Boh sa však môže dať len *srdciam chudobným*, ktoré mu prenechajú miesto. Chudoba srdca, opak namyslenosti, sebestačnosti, je kľúčom evanjelia. Mária, ktorá existuje *v stave prijatia*, nás učí tomuto podstatnému postoju, ktorý spočíva v prijatí druhého v jeho odlišnosti, t. j. nielen vnímať, že je odlišný, ale sa aj oslobodiť od každého nároku vlastniť kľúč k poznaniu celej reality. Ak si myslíme, že v niečom sme lepší od ostatných, že sme svätejší ako oni a pod., potom nie je možné pravé stretnutie.

BYŤ TAM, KDE NÁS BOH POTREBUJE

Ak sme tam, kde nás Boh potrebuje, *potom máme radi konkrétnu realitu* našich dní, *máme radi prítomnú chvíľu*, pretože Boh nie je inde ako v našom každodennom živote. Sme radi, že:

- **sme tam** - „**v kaplnke**“, keď je čas modlitby – a to nielen fyzicky ale aj duševne,
- **sme tam** - „**na komunitných stretnutiach**“, v sebadarovaní sa druhým, zriekaní sa všetkého, čo je príliš individuálne,
- **sme tam** - „**v službe**“... či už je to služba chudobným alebo v kancelárii, v sakristii, v kuchyni alebo pri riadoch... tam sa nachádza Boh. Od čias tajomstva vtelenia musíme hľadať Boha „dole“, uprostred nášho života.

Mária nám pomáha pochopiť, že nezáleží na veľkosti alebo ťažkosti vecí, ktoré konáme, ale na láske, s akou konáme to, čo sa od nás žiada. Zjavenie z 18. júla 1830 vyznačuje cestu „pastorácie prítomnosti“, utvorenú z blízkosti. Keď je *prítomnosť* sebadarováním, je *prvým bohatstvom, ktoré môžeme odovzdať*. Prítomnosť je niečo, čo presahuje „skutok“, hoci je potrebné vykonať i prácu a zabezpečiť všetko, za čo sme zodpovedné.

Keď nás stretávajú chudobní a presvedčia sa, že sme skutočne „*prítomné*“ pred nimi, pripravené počúvať ich čo nám chcú povedať, dotkneme sa ich srdc a zviditeľníme Božiu prítomnosť. Miesto, kde vtedy stojíme, sa stáva miestom „*skutočnej prítomnosti*“ Boha, ktorý sa dotýka srdc a premieňa svet. Hoci si to ani neuvedomujeme, *tí, ktorí nás stretávajú, stávajú sa jasnejšími a láskyplnými*. Pretože ľudia, ktorí zakúsili túto „kvalitu prítomnosti“, vedia, že táto prítomnosť prináša pokoj do srdc. Jedného dňa sme to zakúsili všetky: tváre ľudí, ktoré zostávajú v nás živé, sú tváre tých, cez ktorých sme mohli vybadať nesmiernu Božiu prítomnosť.

Sr. Anna PRÉVOST, *dkl*

B

Päť hladkých kameňov pre počúvanie Božieho slova

(pokračovanie)

Božie ... slovo

Päť pojmov, ktoré nám môžu pomôcť pri štúdiu Božieho slova sú: Božie zjavenie, inšpirácia, interpretácia, neomylnosť a kánonickosť.

Po úvahe nad tromi prvými pojmami pre počúvanie Božieho slova (porov. Ozveny Spoločnosti č. 3/2014, s. 146), pozrime sa teraz na neomylnosť (presvedčenie, že Sväté písmo je bez omylov) a na kánonickosť (pravidlo pochádzajúce z pečate jeho božského autora).

IV. NEOMYLNOSŤ

Často počujeme hovoriť, že posvätný text Písma je kvalifikovaný za „neomylný“ alebo že obsahuje „úplne spoľahlivé, neomylné“ učenie. Význam tohto výrazu „neomylnosť“ musíme dobre chápať, aby sme vedeli, čo sa Boh rozhodol zjaviť nám cez biblický odkaz. Úryvok z dogmatickej konštitúcie o Božom zjavení, *Dei Verbum* (z Druhého vatikánskeho koncilu), je v tomto ohľade veľmi užitočný:

„Keďže všetky výpovede svätopiscov alebo hagiografov majú byť považované za výpovede Ducha Svätého, je potrebné prehlásiť, že knihy Svätého písma učia rozhodne, verne a bez omylu pravdu, ktorú Boh chcel vidieť uloženú v posvätných listoch pre našu spásu“ (DV 11).

Musíme si všimnúť prívlastky pripísané tomu, čo nás učí Sväté písmo. Posvätný text je napísaný pod vedením Ducha Svätého a môžeme teda povedať, že učí „*rozhodne, verne a bez omylu*“, ale predmetom tohto výroku je pravda, ktorú Boh chce vidieť uloženú v posvätených listoch pre našu spásu“. Podstatným je konečný výraz. Písmo učí neomylnu pravdu, ktorú Boh chce zjaviť pre našu spásu.

Vyjadruje dejiny, vedu a sociológiu tak, ako boli vnímané ľuďmi tej doby. Autorom sa nedostalo vrozeného poznania o stvorení sveta alebo o pôvode ľudstva či o migrácii národov. Existuje množstvo príkladov, ktoré dokazujú, že toto je pravda a v súčasnej modernej dobe sa myšlienky spájajú okolo vedeckých princípov. Dovoľte mi začať s dejinami Galilea.

Počas dlhého obdobia ľudských dejín ľudia verili, že slnko sa točí okolo Zeme. Keď vidíme, ako sa slnko pohybuje po oblohe, sme si istí, že to sa nehýbeme my, ale slnko. K tomu sa pridáva tá zdanlivá pravda, že necítíme žiadny pohyb. Dlhé obdobie prevládala viera v zdravý zmysel väčšiny ľudí. V biblických textoch Jozue žiada Pána, aby zastavil pohyb slnka, zakiaľ sa bude izraelský ľud biť. Keďže Jozue zastavil slnko (Joz 10,7-15) a Izrael ho vedel posunúť (Iz 38,1 a nasl.), text bol interpretovaný ako neomylné učenie, že slnko sa točí okolo zeme. Keď Galileo poukázal na to, že slnko je vlastne v strede nášho slnečného systému a že planéty sa pohybujú okolo slnka, zdalo sa, že protirečí Biblii, ako aj zdravému rozumu väčšiny ľudí. Ale Písmo nie je učenie astronómie alebo fyziky, vyjadruje len vieru ľudí tej doby. Či už sa slnko točí okolo Zeme alebo Zem okolo slnka, toto nie je potrebné pre našu spásu – a teda v tejto oblasti Boh nepomáha svojmu ľudu.

Podobne môžeme uvažovať o otázke stvorenia alebo vývoja. Spôsob, akým Boh stvoril svet a dal zrod ľuďom, nie je potrebný pre našu spásu. Pravdou je, že Boh stvoril tieto veci určitým spôsobom podľa svojej božskej vôle, to však ešte neznamená, že tento spôsob, akým Boh stvoril svet alebo ľudí, je „nebludný“, ale skôr fakt, že Boh stvoril tieto reality a nás.

Písmo učí „rozhodne, verne a bez omylu pravdu, ktorú Boh chce vidieť uloženú v posvätných listoch pre našu spásu“. Ak toto učenie neprispieva k našej spáse, nie je „nebludné“. Nemôžeme považovať Sväté písmo za knihu, ktorá obsahuje odpoveď na všetky otázky vedy, dejín alebo sociológie. Ľudia nepotrebujú nájsť odpoveď na všetky otázky ukryté v biblickom texte, akoby išlo o tajuplný a ezoterický text. Písmo učí pravdu, ktorá pod vedením Ducha Svätého je jasná i pre toho najjednoduchšieho veriaceho. Jej význam nepotrebuje byť deformovaný alebo premenený, aby sme našli odpovede na otázky, ktoré si svätopisci nikdy nepoložili alebo na ktoré nikdy nepomysleli. Je pravdou, že musíme študovať biblické texty, aby sme vedeli rozpoznať celý ich význam (hlbšie perspektívy nastávajú, keď trávime dlhší čas nad textom), ale všetko závisí od úrovne viery osoby a nie od jej intelektuálnych poznatkov o svete.

Neomylné učenie Svätého písma je potrebné pre našu spásu a sa prejavuje ako pravdivé vždy a na každom mieste.

V. KÁNONICKOSŤ

Posledný pojem pre správne čítanie a pochopenie Svätého písma je jeho „kánonickosť“. Je to najmenej známy výraz, ale označuje niektoré veľmi dôležité myšlienky, ktoré objasňujú biblický text.

Kánonickosť sa vzťahuje na výber určitých textov Svätého písma. Všetky texty židovsko-kresťanskej Biblie sú nazývané „kánon“. V prvých storočiach kresťanskej éry existovalo mnoho kníh, ktoré mohli byť zaradené do Svätého písma. Cirkev vybrala tie, ktoré do neho zaradila a ďalšie vylúčila. Takže Cirkev vybrala pod vedením Ducha Svätého knihy, ktoré mali patriť do kánonu. Rozhodla sa pre ne po úvahe a rozlíšení tých textov, ktoré čo najlepšie komunikovali posolstvo Boha. Táto selektívna metóda sa neuskutočnila hneď v prvom storočí. Neexistovala typografická tlač, ani rôzne techniky modernej komunikácie, každý z celkov prvého kresťanského spoločenstva mal vo svojom kánone rôzne knihy. Niektoré celky mali

Evanjeliá podľa Matúša a Jána, Knihu Zjavení sv. Jána a tri listy sv. Pavla. Ďalšie celky mali Evanjelium podľa Marka a Lukáša, Skutky apoštolov, listy sv. Petra a Júdu, a tak ďalej. Niektoré texty miestnych kánonov neprijal definitívny kánon „veľkej Cirkvi“ len v 4. storočí. Cirkev sústredila všetky knihy a rozhodla o tých, ktoré mali patriť do kánonu. Vynaložili veľa úsilia na to, kým vznikol dnešný Kánon.

Autor teda neurčuje, či bude jeho spis kánonický alebo nie, ale Cirkev, Boží ľud, ktorý vybral spisy a zaradil ich do posvätných Písem, pretože odovzdávali pravú vieru.

Určitá kritika tvrdí, že Cirkev vybrala do Svätého písma určité knihy a ďalšie neprijala. Je to pravda a to je povaha Písem. Všetko, čo bolo napísané v prvých storočiach, nie je slovo inšpirované Bohom. Preto interpretácia Biblie, ktorá sa zrodila v Cirkvi, sa môže robiť len v tomto kontexte. Biblia patrí Cirkvi a každej osobe, ktorá sa nachádza v Cirkvi. Nikto, kto je mimo Cirkvi, t. j. mimo židovsko-kresťanskej komunity, nemôže autenticky interpretovať Písma. Ale v rámci kresťanskej komunity existuje množstvo spôsobov počúvania Písem a rozlišovania Božej vôle. Božie slovo je väčšie ako Cirkev, ale jej interpretácia sa uskutočňuje len v Cirkvi.

Tento prvý bod o povahe kánonickosti vedie k druhému. Všetky knihy zaradené do Biblie sú kánonické v ich úplnosti. Len ako celok tvoria všetky knihy kánonické Sväté písmo. Nemôžeme si vybrať len niektoré knihy a považovať ich za kánonické. Nemôžeme selektovať jej obľúbené výrazy a odmietnuť zvyšok Písma. Biblia je kánonická len ako celok. Jedine Biblia v jej celku je zjavené Božie slovo.

To znamená, že máme čítať celé Sväté písmo, aby sme pochopili, čo nám Boh zjavil. Každá časť biblického textu pomáha interpretovať ďalší.

Musíme tiež poznamenať, že biblický text ako taký neexistuje. Nemáme rukopisy biblických spisov (t. j. pôvodný text napísaný rukou

biblického autora). Nevlastníme ani pramene, ktoré by sme mohli akceptovať bezvýhradne a v ktorých by sme mohli čerpať. Každá kniha vlastní stovky rukopisov, ktoré svedčia o pôvodnom texte, ale medzi každým z nich sú nepatrné rozdiely. Božie zjavenie je v celistvosti kníh a nie v každej časti vybranej z biblického kontextu. To je význam a cieľ kánonu. Zaraďuje všetky biblické knihy v takom kánonickom poriadku a s takým kánonickým obsahom, ako predstavila a schválila Cirkev.

Z Á V E R

Čítať Sväté písmo nie je ako čítať hocijakú inú knihu, pretože sa ocitáme v prítomnosti Božieho slova. Máme s ním zachádzať s úctou a vierou. Niektorí ľudia si dovoľujú robiť hypotézy alebo osvojovať si také stanoviská, ktoré nie sú opodstatnené biblickým textom. Títo ľudia neuznávajú realitu toho, čo nám Boh dal. O Svätom písme môžeme uvažovať tými istými výrazmi ako o tajomstve Ježiša, pravého Boha a pravého človeka. Ide o božsko-ľudskú realitu. Písma obsahujú Slovo vnuknuté Bohom, ktoré zjavuje jeho vôľu s ľudstvom, ale ide tiež o ľudské budovanie, ktoré obsahuje obmedzenia toho, čo patrí do stvoreného poriadku. Oba pojmy spolu pomáhajú priblížiť sa k Písmu primeraným pohľadom.

Pre správne čítanie Písma musíme používať dary, ktoré nám Boh dal ako ľuďom. V prvom rade dar Ducha Svätého nám pomáha čítať text a pritom rozumieť mu a spoznať jeho skutočný dosah. Ďalej je tu dar múdrosti, aby sme uvažovali o texte, porovnali ho s ďalšími časťami a rozpoznali, čomu nás Boh učí, čo ma učí v danej chvíli a na konkrétnom mieste. Použití nám dané dary a otvoriť sa pre božie vnuknutie napomáha spoznať, čo nám text chce povedať. Neuspokojujeme sa s čítaním textu, počúvame ho v Božej prítomnosti a hľadáme svetlo a rady, ktoré dáva našim slovám a skutkom.

Päť pojmov objasnených v tejto prednáške o Božom slove môžu nám pomôcť načúvať tomuto Slovu s väčšou úctou a zbožnosťou. Uznávame, že Pán nám zjavuje svoje božské bytie. Vieme, že tento text bol napísaný vnuknutím Ducha Svätého a má byť čítaný s tým istým vnuknutím. Vieme, že Písma majú význam pre obdobie a miesto, kde sa nachádzame a sme povolaní vhodne ho interpretovať, pričom zostávame pozorní na význam, ktorý dával všetkým prvým židovsko-kresťanským komunitám. Neomylná pravda, ktorej nás Písma učia, je určená preto, aby nás viedla k spáse, keď uvažujeme nad čítaným textom a veríme mu. Vieme tiež, že Písmo patrí Cirkvi: uprostred nej a v komunite veriacich je jeho význam zaručený a chránený.

Sväté písmo je jeden z najúžasnejších darov, ktoré nám Boh daroval. Je to prostriedok božskej a ľudskej komunikácie. Pri našom neustálom čítaní, úvahe a modlitbe so Svätým písmom prosme si od Pána, aby otvoril naše uši a pery pre jeho lepšie počúvanie a vierohodné ohlasovanie.

Text pripravil P. GRIFFIN,
prečítal ho P. B. SCHOEPFER
počas Formačného stretnutia sestier s 25-40 rokmi povolania

Svedectvo

Slovenská provincia

§

§vędęctvo

Slovensko je jedna z krajín bývalej Juhoslávie, ktorá sa stala nezávislou v roku 1991 a v roku 1997 vstúpila do Európskej únie. Komunistický režim poznačiť i našu mládež. Osobne som nikdy nebola prenasledovaná a hoci v našej dobe veriaci boli považovaní za druhoradých občanov, nikdy som nezakúsila diskrimináciu. Keď niekto nebol členom komunistickej strany, nemohol zastávať dôležitý pracovný post, ako napríklad vyučovať, byť riaditeľom alebo pracovať v polícii, správe a pod. ... Teraz, hoci sme v demokratickom zriadení, ľudia majú stále túto mentalitu, že veriaci, rodiny s viac ako tromi deťmi a poľnohospodári sú druhoradými občanmi a majú ich za takých považovať. Predchádzajúca generácia – generácia mojich rodičov – veľa trpela za 2. svetovej vojny. Traja z mojich strýkov zomreli krátko po vojne, jeden z nich bol študent teológie. Čo sa mňa týka, nikto mi neprekážal v mojich štúdiách tak, ako to zakúsili mladí predchádzajúcej generácie alebo generácia pred ňou. Pamätám si ešte na pošuškávania, ktoré kolovali počas mojich školských rokov o tých učiteľov, ktorí žili svoju vieru v skrytosti, chodili na svätú omšu do iných farností a stávali v tmavom kúte kostola, aby ich nebolo vidieť.

Prialo som si pracovať v zdravotníctve, a tak som vstúpila k dcéram kresťanskej lásky. V tej dobe sestry mohli pracovať len v zdravotnej oblasti, ostatné profesie im zakazovali robiť. Obdivovala som charizmu a spiritualitu svätého Vincenta a cítila som, že je to poslanie môjho života. Sestry sa uchýlili do Srbska, a tak som tam mala svoj seminár. Som veľmi vďačná za to, že som mohla pracovať pri fyzicky alebo mentálne postihnutých ľuďoch.

Už sedemnást rokov pracujem ako lekárka v národnom zdravotníckom systéme a staráme sa o väčšinu ľudí, vrátane ľudí margi-

nalizovaných a chudobných. Zaisťujem „základnú lekársku starostlivosť“. Náš zdravotnícky systém je založený na solidarite, ale stále viac ľudí má príliš malé príjmy, aby si mohli zaplatiť základné poistenie, zvlášť cudzineckí robotníci, ktorí žijú v Slovinsku a pochádzajú z rôznych krajín bývalej Juhoslávie. Ťažko pracujú, sú chudobní a bez práv, čím strácajú veľmi rýchlo svoje zamestnanie, ak otvorene hovoria o svojich pracovných podmienkach alebo zavolajú inšpektora práce. Spravidla ich ošetrujem zadarmo alebo hľadám prostriedky pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

V súčasnosti pracujem v jednom zdravotníckom centre vidieckeho mestečka. V tíme pracuje so mnou laická zdravotná sestra, ktorá mi veľa pomáha. Myslím si, že chápem lepšie svojich pacientov, keď zdieľam ich životné a pracovné podmienky. Ako sestra sa odo mňa očakáva, že budem pracovať viac za menší plat. Slovinsko je asi najskorumpovanejšia krajina Európy, je to následok bývalého režimu. Pokúšam sa ponúknuť nestrannú pomoc všetkým. Niekedy robím viac pre chudobných, ktorí príliš často nie sú schopní dosiahnuť vhodnú pomoc alebo sú príliš pokorní, aby ju dostali. Tým, že konám „základnú lekársku starostlivosť“, mám možnosť vidieť alebo spoznať ľudí, ktorí majú rôzne ťažkosti alebo potreby, či už lekárske, sociálne, rodinné alebo tie, ktoré sú spojené so štatútom migrantov, s násilím alebo samotou. Mám možnosť vidieť ich tam, kde bývajú a sledovať ich stav. Niekedy im radím, inokedy sa uspokojujem s počúvaním, keď to potrebujú. Na pomoc im volám i zdravotnú sestru alebo sociálnu pracovníčku či psychológa. Môžem ich usmerniť do rôznych klubov alebo združení. Mojou hlavnou prácou však zostáva zdravotnícka starostlivosť.

Byť lekárom alebo zdravotníkom je stimulujúcim povoláním, ktoré prináša každý deň určitú vnútornú spokojnosť. Uzdravovať chorých a hendikepovaných bolo jednou z hlavných Ježišových skutkov. Vždy sa vedel priblížiť k chorým. Vedel, aké ničivé môže byť utrpenie, preto ich uzdravoval telesne a duchovne.

Nikto nevie, do akej miery bolesť spôsobuje zlo, kým ho nezakúsi na svojom vlastnom tele. Je veľmi odlišné, keď poviem pacientovi: „*Máte tú alebo onú chorobu*“ a keď ňou sama trpím. Zo skúsenosti som sa naučila, že každá ťažkosť sa stáva reálnou, keď sa stáva tou mojou. Pokúšam sa prejavovať sympatiu chorým, usilujem sa nezovšeobecňovať, pretože každý človek potrebuje byť rešpektovaný. Neliečim angínu, ale osobu, ktorá má

angínu. Môj pacient nie je predmet a klinický prístup nesmie zvíťaziť nad ľudskosťou. Priemyselný vzor lekára, ktorý pracuje rýchlejšie a lacnejšie, vedie k rutine a k odľudšteniu pacientov, čím sa im odníma ich dôstojnosť.

Predpokladám, že moja starosť týkajúca sa papierovania a informatiky je podobná starosti každej z nás, ktorá ju prežíva. Namiesto zamerania svojej pozornosti na pacienta, musím vyplniť mnohé formuláre, vypisovať to isté trojmo, na tri rôzne miesta. Nanešťastie, zdá sa, že byrokracia sa zmocňuje našich životov. Ak chcem byť dlhšie s mojimi pacientmi, musím si ukrátiť z osobného voľna.

V mojej práci si uvedomujem, ako súčasní ľudia veľmi túžia poznať Boha. V mojej krajine mnohí ľudia si hovoria neveriaci, hľadajú zmysel svojho života v úspechu v práci alebo v bohatstve. Ale keď niektorý z nich ochorie, zvlášť keď ide o vážnu nemoc, zápasia proti nej až do vyčerpania. Ak táto osoba zomrie, rodina chce nájsť, kto je zodpovedný za jeho smrť. A tak veľmi často obviňujú lekára alebo liečbu. V chorobe dokonca niektorí veriaci strácajú vieru. Kedysi ľudia vnímali nemoc ako trest za svoje hriechy; v súčasnosti si myslia, že je to dôsledok nezdravého spôsobu života. A tak strach z choroby ich vedie k prehnanej starostlivosti o svoje telo. Pokúšajú sa o rôzne druhy diét, športy a spirituality ako napr. jogu. Ich čas a myšlienky sú uprené na starosť o nich samých. Robia všetko pre to, aby sa cítili vo forme, hoci zanedbávajú druhých a svoje povinnosti. Mať zdravé telo a byť vo forme sa stalo bohom v našej dobe.

Je tu ďalšia neuveriteľná situácia, a to starých, osamelých ľudí alebo ľudí v záverečnej fáze života. Zo strany ich rodín sa im nedostáva vhodnej pozornosti či pomoci. Nikto nemá čas alebo silu zostávať pri nich. Niekedy rodiny pacientov prichádzajú, aby mi vyjadrili svoju túžbu poskytnúť svojim rodičom tú najlepšiu starostlivosť, ale oni nerobia nič, aby im pomohli. Čakajú, že sa ich úplne ujme zdravotnícky systém, vrátane ošetrovania a prevozu k lekárovi. Z druhej strany, starí ľudia nechcú byť na príťaž svojim rodinám a mnohokrát ma žiadajú o to, čo by mali urobiť ich rodinní príslušníci. Naš zdravotnícky systém nemá toľko hospicov a nemocníc zabezpečených pre starostlivosť o chorých v poslednej fáze života. Zvyčajne teda zostávajú v nemocničných sálach alebo ich prevážajú do rôznych nemocníc až do smrti. Predtým v Slovinsku existovala kvalitná domáca opatrovateľská služba, ale v poslednej dobe sa zoslabila kvôli ekonomickej

kríze. Pre chudobných to bolo príliš nákladné. Je málo tých, čo si môžu zaplatiť túto službu a ostatní zostávajú doma bez toho, aby sa niekto staral, či potrebujú pomoc. To je sociálna oblasť, v ktorej sa môžem pokúsiť zorganizovať nejakú pomoc alebo ošetrovateľskú starostlivosť.

Okrem mojej profesionálnej činnosti venujem čas i farským aktivitám. Takto môžem dať rovnováhu svojmu životu, ktorý ma neustále vedie ku kontaktu s ľuďmi, ktorí trpia alebo prežívajú posledné chvíle života. Pracujem ako katechéta detí a mládeže a patrím do pastoračného tímu, ktorí sa venuje rôznym farským projektom. Hlavnou úlohou mojej práce je vytvárať pohostinné ovzdušie, kde sa ľudia cítia prijatí a milovaní. V takom prostredí ľudia môžu ľahšie spoznať, že Boh ich miluje. V Slovinsku komunistický režim najskôr a potom bezuzdný liberalizmus vytvoril nepriateľské ovzdušie voči veriacim a zvlášť voči duchovenstvu. Aj nedávne finančné záležitosti v Maribore, kde Cirkev stratila značné peniaze kvôli zlým burzovým vkladom, zväčšila nenávisť voči Katolíckej cirkvi, ktorá bola kedysi náboženstvom väčšiny obyvateľov. V takom nehostinnom ovzduší len moje skutočné svedectvo života a osobné vzťahy môžu svedčiť o Božej láske. V mojej skúsenosti spolupráca s kňazmi lazaristami môže priniesť väčšie ovocie duchovnou a konkrétnou dimenziou nášho úsilia o spoluprácu medzi ľuďmi.

V Slovinskej provincii je v súčasnosti mnoho možností služby chudobným a chýbajú nám mladé sestry, čo je opak toho, čo existovalo kedysi, keď bolo veľa sestier a bolo im zakázané verejne realizovať ich poslanie. Pevne verím, že Boh má svoje cesty, aby sa dotkol srdc a podnietil rôzne služby chudobným, ktoré sú tak isto dobre vypracované ako naše plány. V mojom živote dcéry kresťanskej lásky si prajem svedčiť o Bohu, ktorý je láska, byť sestrou, ktorá sprevádza ľudí v ich trápeniach a samote, ktorá zdieľa ich ťažkosti a zápasy, ktorá zmiernuje ich utrpenia liekmi ale aj podržaním ruky.

Sestra Marta JERMAN
dcéra kresťanskej lásky

**Kto je ĽAHOSTAJNEJŠÍ
ako ten, kto plní Božiu vôľu vo všetkom
a nehľadá v ničom
seba samého?**

**EXISTUJE OD NEHO SLOBODNEJŠÍ
A OCHOTNEJŠÍ ČLOVEK
pre splnenie božieho želanía?**

**A ČISTOTA ÚMYSLU:
Ako ju môžeme lepšie konať
ako plnením Božej vôľe?**

**EXISTUJE NIEKTO, KTO MÁ
DOKONALEJŠIU ČISTOTU
ako ten, kto chce a robí, čo chce Boh
a tak, ako to On chce?...**

**BOH HĽADÍ NA SKUTKY
len vtedy, keď sa v nich vidí
a keď mu ich obetujeme.**

(XII, 152-153)

OBSAH

- 210 List k 15. augustu 2014
Sr. Evelyne Franc, generálna predstavená
- 213 List z 18. júla 2014
P. Gregory Gay, generálny predstavený
- 219 „Poslané do misie“
P. Patrick Griffin, generálny direktor

Nechajme sa premieňať Duchom Svätým

- 233 V škole Nepoškvrnenej Panny Márie, služobnice a Matky
sr. Anne Prévost, dkl
- 250 Panna Mária a Katarína Labouré v roku 1830
sr. Anne Prévost, dkl
- 271 Päť kameňov pre dobré počúvanie Božieho slova *(pokrač.)*
P. Patrick Griffin, CM, prečítal O. Schoepfer, gen. direktor
- 277 Svedectvo zo Slovinskej provincie
sr. Marta Jerman, dkl